

Μάης 2007
No 140

Εργατική δημοκρατία

Η 5η αντιπολεμική
σύνοδος στο Κάιρο

τιμη: 1 λίρα

Τρια χρόνια μετά τα
δημοψηφίσματα ούτε το ΝΑΙ
ούτε το ΟΧΙ μπόρεσαν να
δώσουν ελπίδα

Να κτίσουμε την αριστερά του διεθνισμού
και του αντικαπιταλισμού

Μετά από 18 μήνες και την έκδοση τριών ειδικών εκδόσεων αφιερωμένων στο αντιπολεμικό κίνημα η Εργατική Δημοκρατία κυκλοφορεί ξανά σε νέο σχήμα και με νέα μορφή. Σήμερα υπάρχει η ανάγκη τόσο για μια εφημερίδα όσο και για ένα περιοδικό. Με τη νέα αυτή μορφή θα προσπαθήσουμε να καλύψουμε και τις δύο αυτές ανάγκες αφού οι δυνατότητες μας αυτή τη στιγμή δεν μας επιτρέπουν να έχουμε και τα δύο. Για την ώρα θα κυκλοφορούμε κάθε δυο μήνες. Θα θέλαμε να έχουμε και τη δική σας συνδρομή σε αυτή τη προσπάθεια. Στείλτε μας τα σχόλια σας για αυτή την άλληγη, ή τις απόγειες σας για κάποιο από τα θέματα που καταπινόμαστε ή για μια δικιά σας εμπειρία ή ακόμη και για κάτι άλλο που έσεις θεωρείται σημαντικό. Γραφτείτε συνδρομητές ή δωρήστε μια συνδρομή σε ένα φίλο σας

Τα κέρδη πάνε στους εργολάβους και η υγεία μας στα XYTY

Δεν θα γίνει τελικά παγκονιοτική συνέπεια στα Λύμπια για να αποφασίσουν οι κάτοικοι αν θα αποδεχθούν την πρόταση του υπουργείου εσωτερικών για τις αλληλαγές στην τοποθεσία του Χώρου Υγειονομικής Ταφής Υπολοίπων. Την ακύρωση της συνέπειας αποφάσισε το κοινοτικό συμβούλιο και οι τοπικοί παράγοντες των κομμάτων που φαίνεται ότι δεν πιστεύουν ότι η συμφωνία που έκαμπαν με το υπουργείο θα ικανοποιήσει τους κατοίκους του χωριού. Έτσι το ζήτημα της κατασκευής του χώρου υγειονομικής ταφής υπολειμμάτων για την επαρχία Λάρνακας και Αμμοχώστου θα κλείσει ουσιαστικά με τον τρόπο που έχει προτείνει η κυβέρνηση.

Για χρόνια κράτησε η αντιπαράθεση κατοίκων και κυβέρνησης για την τοποθεσία που θα κατασκευαστεί το XYTY. Οι κάτοικοι ζητούσαν να φύγει εντελώς το έργο από την περιοχή τους αλλά το μόνο που «έδωσε» η κυβέρνηση ήταν να αλλάξει το όνομα του έργου από XYTA (Αλφα για απόθητα) σε XYTY (Υγιείνον για υπόλοιπα).

Οταν οι κάτοικοι των Λυμπιών ξεκίνησαν το πρώι της Τρίτης 17/4 για να διαμαρτυρηθούν στο σημείο όπου ξεκινούσαν οι εργασίες για το XYTY, σίγουρα δεν περίμεναν την απρόκλητη επίθεση από την ΜΜΑΔ που με δακρυγόνα και συλληγείς προσπάθησε να τους διαπλύσει. Ο κοινοτάρχης κατήγγειλε την προσπάθεια να ξεκινήσει το έργα νυχτιάτικα, στις 2 το πρωί, και μίλησε για «εμπαιγμό από όλους ότι δεν θα γίνει κάτι» χωρίς την συμφωνία των κατοίκων δηλώνοντας ότι η κοινότητα δεν θα επέτρεπε να ξεκινήσουν τα έργα.

Η επίθεση της αστυνομίας ήταν το γεγονός που πυροδότησε το θυμό των διαμαρτυρόμενων που ξέσπασαν στο αδύνατο σημείο, τον αυτοκινητόδρομο και τες αερογέφυρες έξω από το χωριό, που είχαν μείνει αφρούρητα γεμίζοντας το οδόστρωμα με πέτρες και πυρπολώντας δύο εγκαταλειμμένα αυτοκίνητα που έριξαν από την αερογέφυρα.

Πρόκειται για την μεγαλύτερη έκρηξη δυσαρέσκειας από την εποχή που οι κάτοικοι της περιοχής της Σοήλας εξεγέρθηκαν ενάντια στον παραγκωνισμό του αρχιμανδρίτη Παγκράτιου από τον αρχιεπίσκοπο για την θέση του μητροπολίτη Μόρφου και συγκρούστηκαν με την αστυνομία έξω από την αρχιεπισκοπή.

Όλα τα κόμματα και οι παράγοντες έτρεζαν να καταδικάσουν τες εκδηλώσεις των διαμαρτυρόμενων και την συμμετοχή παιδιών σ' αυτές κατηγορώντας τους ότι δεν σκέφτονται τους υπόλοιπους πολίτες που χρησιμοποιούν τον αυτοκινητόδρομο. Η διαμαρτυρία κράτησε ολόκληρη την ημέρα και ο αυτοκινητόδρομος έμεινε κλειστός μέχρι αργά την νύχτα.

Οι κάτοικοι των Λυμπιών είχαν απόλυτο δίκαιο στην διαμαρτυρία και την απαίτηση τους να μην γίνει το XYTY κοντά στο χωριό τους και ο κυριότερος λόγος γι' αυτό είναι μια σειρά από έργα που έχουν γίνει και κατέληξαν μέσα από κακοδιαχείριση, περικοπές και σκάνδαλα να είναι πηγές ενόχλησης και κίνδυνος για την υγεία των ανθρώπων που κατοικούν κοντά.

Το έργο του XYTY θα στοιχίσει πάνω από 100 εκατομμύρια πίρες και κρίνονται από το παρελθόν των μεγάλων έργων το μόνο σίγουρο είναι ότι κάποιοι θα κάμουν μεγάλα κέρδη. Έχει στηθεί το σκηνικό για μεγάλο φαγοπότι από τα έργα αυτά που υποτίθεται θα διαχειριστούν την ανάγκη για υγείειν και οικολογική διαχείριση των σκουπιδιών. Ο κυριότερος λόγος για αυτή την κατάληξη είναι η ιδιωτικοποίηση των υπηρεσιών κοινής ωφέλειας που αφορούν την υγεία μας όπως το μάζεμα και η διαχείριση των σκουπιδιών.

Το κόστος για τις κοινότητες που χρησιμοποιούν το XYTA στην Πάφο εκτοξεύεται στα ύψη καθώς οι ιδιώτες εργολάβοι κάμουν τεράστια κέρδη.

Στην περιοχή του XYTY της Κόσιν για παράδειγμα υπάρχουν ανοικτές δεξαμενές πημάτων που έπρεπε, σύμφωνα με τις υποσχέσεις των αρμόδιων, να έχουν κλείσει εδώ και 10 σχεδόν χρόνια.

Η ιδιωτική εταιρεία που έχει αναπάθει τη περιουσιακή και κάμυση νεκρών ζώων που εκτρέφονται για ανθρώπινη κατανάλωση δεν μπορεί να ανταποκριθεί με αποτέλεσμα τα κουφάρια να μένουν στις φάρμες δημιουργώντας τρομερή δυσωδία.

Ο αποτεφρωτήρας των κτηνιατρικών υπηρεσιών στην Αγλαντζία έκλεισε γιατί προκαλούσε προβλήματα στην υγεία των κατοίκων και ρύπανσης του περιβάλλοντος.

Το κεντρικό σφαγείο στην Κοφίνου μοιλύνει με τα λύματα του το νερό της περιοχής με αποτέλεσμα κτηνοτρόφοι να καταγγέλλουν θανάτους ζώων τους που πίνουν αυτό το νερό.

Γι' αυτό και οι υποσχέσεις της κυβέρνησης ότι το συγκεκριμένο έργο θα ανταποκρίνεται όχι μόνο στην ανάγκη για μάζεμα των σκυβάλων στις επαρχίες Λάρνακας και Αμμοχώστου αλλά και δεν θα αποτελεί κίνδυνο για την υγεία των ανθρώπων στην περιοχή ακούγονται γεύτικες στα αυτιά των κατοίκων των Λυμπιών. Μπορεί να υπάρχει η τεχνολογική δυνατότητα για κάτι τέτοιο αλλά η αξιοπιστία των κυβερνώντων, αυτών και των προηγούμενων, μετά από τόσα σκάνδαλα δεν επιτρέπει σε κανένα να ζητήσει από τους κατοίκους των Λυμπιών να δεχτούν αυτό το έργο.

Σταύρος Σιδεράς

Τρία χρόνια μετά τα δημοψηφίσματα Μόνο μια αριστερά του διεθνισμού μπορεί να δώσει διέξοδο

Τρία χρόνια μετά τα δημοψηφίσματα για το σχέδιο Ανάν, το φάντασμα του πλανάται πάνω από την Κύπρο και στοιχειώνει τόσο τους υποστηριχτές του όσο και τους αντιπάλους του. Οι μεν πρώτοι θεωρούν ότι έχει χαθεί η πιο σημαντική ευκαιρία για «λύση» του Κυπριακού οι δεύτεροι θεωρούν ότι με την απόρριψη του σωθήκαμε από μια μεγάλη καταστροφή.

Τρία χρόνια μετά τα δημοψηφίσματα η πόλωση για το vai ή το όχι στο σχέδιο Ανάν συνεχίζει να είναι κυρίαρχη μέσα στους ελληνοκύπριους. Τα πάντα σχεδόν ορίζονται γύρο από το vai και το όχι. Οι συμμαχίες στις ευρωεκλογές ορίστηκαν από αυτό, τα αποτελέσματα των δημοτικών εκλογών σε σημαντικό βαθμό κρίθηκαν από αυτό, οι διεργασίες για τις προεδρικές επηρεάζονται από αυτό.

Σίγουρα ούτε σωθήκαμε, ούτε καταστραφήκαμε από τα αποτελέσματα των δημοψηφίσματων. Η συνέχιση όμως αυτής της πόλωσης, ιδιαίτερα ανάμεσα στους αριστερούς και κυρίως τους πέραν του ΑΚΕΛ υποστηριχτές της επαναπροσέγγισης είναι καταστροφική γιατί εμποδίζει την κοινή δράση και την προοπτική για το κτίσιμο ενός μαζικού κινήματος με διεθνιστικό προσανατολισμό που να μπορεί να παίξει σημαντικό ρόλο στις πολιτικές εξελίξεις.

Η συντήρηση αυτής της πόλωσης στηρίζεται πάνω σε μια σειρά από λανθασμένους συλλογισμούς και επιχειρήματα.

To vai ήταν διεθνιστικό;

Πρώτον, ότι το vai στα δημοψηφίσματα ήταν εξ ορισμού διεθνιστικό και το όχι εξ ορισμού εθνικιστικό. Αυτό είναι «εξ ορισμού» προβληματικό γιατί μέσα στους διεθνιστές θα πρέπει να κατατάξουμε τους Μπούς και Μπλέρ και πολλούς άλλους ιμπεριαλιστές που προσπαθούσαν να μας εκβιάσουν να δεχτούμε το σχέδιο τους. Θα έπρεπε ακόμη να κατατάξουμε πραξικοπημάτις όπως τον Πουργουρίδη, τον Παναγιώτη Δημητρίου και πολλούς άλλους ακροδεξιούς που δρίσκονται στο Συναγερμό.

Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι πολλοί από εκείνους που υγίφισαν vai στο σχέδιο Ανάν, κυρίως αριστεροί, το έκαναν γιατί ήθελαν επιτέλους να υπάρξει μια διευθέτηση, να υπάρξει ειρήνη στη Κύπρο και είχαν την εντύπωση ότι ένα σχέδιο λύσης έστω και με προβλήματα θα μπορούσε να είναι μια καθή αρχή προς αυτή τη κατεύθυνση. Η μεγάλη μάζα όμως αυτών που υγίφισαν vai, το έκανε για τελείως διαφορετικούς λόγους. Λειτούργησε με την μπακαλίσμη λογική όπως αυτή εκφράζεται από την λαϊκή ρήση, «κάλιο 5 και στο χέρι παρά 10 και καρτέρει». Είναι μια λογική που προσπαθεί να εξασφαλίσει όσα περισσότερα μπορεί για λογαριασμό της ελληνοκυπριακής άρχουσας τάξης και ελπίζει ότι στο μέλλον θα μπορέσει με αρθραγές να πάρει και άλλα. Αυτό έκανε ο Αναστασιάδης και το κόμμα του. Γι αυτό και η κριτική τους στον Παπαδόπουλο είναι συνέχεια ότι

απορρίγατε το σχέδιο Αναν και τώρα χάνουμε περισσότερα, οι τουρκοκύπριοι χτίζουν στις ελληνοκυπριακές περιουσίες, κερδίζουν περισσότερη αναγνώριση, κινδυνεύουμε να πάρουν το απευθείας εμπόριο και άλλα. Δεν είναι τυχαίο ότι χρησιμοποιούν τη δηλωση που έκανε ο Ντεκτάς στη συνέντευξη του στον Πολίτη ότι «οι τουρκοκύπριοι σώθηκαν το 2004 εξαιτίας του όχι του Παπαδόπουλου» για να δείξουν ότι οι επιλογές της κυβέρνησης είναι καταστροφικές. Αν ήταν διεθνιστές θα έπρεπε να χαίρονται που οι τουρκοκύπριοι ευημερούν ή που σώθηκαν (αν σώθηκαν όπως λέει ο Ντεκτάς) και όχι να στεναχωριούνται. Δεν μπορούμε να θεωρούμε καταστροφή το ότι κτίζουν στο βορρά ή ότι κερδίζουν κάποια σημεία στο διπλωματικό παζάρι. Στη πραγματικότητα το vai του Αναστασιάδη ξεκινά από την ίδια αφετηρία με το όχι του Παπαδόπουλου. Θέλουν και οι δυο το καλύτερο για τον ελληνοκυπριακό καπιταλισμό. Η διαφορά τους είναι ότι ο Αναστασιάδης που εκπροσωπεί το μεγάλο και ισχυρό κεφάλαιο πιστεύει ότι μπορεί ο ελληνοκυπριακός καπιταλισμός να κάνει ένα συμβιβασμό με τους τουρκοκύπριους και να δημιουργήσει κάποια σημεία στο διπλωματικό παζάρι. Στη πραγματικότητα το vai του Αναστασιάδη ξεκινά από την ίδια αφετηρία με το όχι του Παπαδόπουλου. Θέλουν και οι δυο το καλύτερο για τον ελληνοκυπριακό καπιταλισμό. Η διαφορά τους είναι ότι ο Αναστασιάδης που εκπροσωπεί το μεγάλο και ισχυρό κεφάλαιο πιστεύει ότι μπορεί ο ελληνοκυπριακός καπιταλισμός να κάνει ένα συμβιβασμό με τους τουρκοκύπριους και να δημιουργήσει κάποια σημεία στο διπλωματικό παζάρι. Αντίθετα ο Παπαδόπουλος που εκφράζει το μικρομεσαίο κεφάλαιο και τους μικροαστούς φοβάται ότι σε μια τέτοια διευθέτηση οι μικρομεσαίοι θα πληρώσουν τη νύφη και οι μικροαστοί θα είναι δυσαρεστημένοι από μια μη καθαρή ελληνοκυπριακή διευθέτηση. Γι' αυτό και προτιμά να μην υπογράψει καμιά συμφωνία τώρα και να περιμένει στο μέλλον μια καλύτερη διεθνή συγκυρία για να εξασφαλίσει κάτι καλύτερο, ή τουλάχιστον να διατηρήσει τα σημερινά κεκτημένα. Μια τέτοια συγκυρία

περίμεναν ότι θα ήταν η ένταξη της Κυπριακής Δημοκρατίας στην Ε.Ε..

Είναι χαρακτηριστικό ότι παρά τις διαφωνίες τους στη τακτική που χρειάζεται να ακολουθήσουν στο κυπριακό, συμφωνούν απόλυτα στον τελικό στρατηγικό στόχο που είναι να εξασφαλίσουν τα συμφέροντα του ελληνοκυπριακού καπιταλισμού. Γι αυτό και όλοι τους, τόσο ο Παπαδόπουλος και μαζί του ο Χριστόφριας όσο και ο Αναστασιάδης δεν έχουν κανένα πρόβλημα να συμπορευτούν με τους Ιμπεριαλιστές και να τους δώσουν ότι ζητήσουν για να εξασφαλίσουν αυτά τα συμφέροντα.

Εθνικιστικό όχι;

Από την άλλη θέση πολλοί από αυτούς που υγίφισαν όχι στο δημογύγισμα το έκαναν πράγματι για εθνικιστικούς λόγους. Ήθελαν μια διευθέτηση πιο κοντά στις ελληνοκυπριακές επιδιώξεις όπως και ο Παπαδόπουλος. Το ΑΚΕΛ που αρχικά μάσσησε κάποια επιχειρήματα περί ασφάλειας και εγγυήσεων στο τέλος έχει ταυτιστεί με τον Παπαδόπουλο.

Πολλοί όμως από αυτούς που υγίφισαν όχι, δεν το έκαναν για τους ίδιους εθνικιστικούς λόγους αλλά γιατί δεν είχαν καμιά εμπιστοσύνη ούτε σε αυτούς που θα υπόγραφαν τη συμφωνία ούτε σε αυτούς που την έκαναν και θα επέθεψαν την τήρηση της. Η εμπειρία από προηγούμενες συμφωνίες έδειξε ότι δύο ανταγωνιστικές άρχουσες τάξεις ότι και να συμφωνούν, η κάθε μια έχει την δική της κρυφή ατζέντα. Οι συμφωνίες της Ζηρίχης και το σύνταγμα του '60 κατέρρευσε γιατί η κάθε πλευρά προσπαθούσε να το ερμηνεύσει με τα δικά της κριτήρια και με βάση τα δικά της συμφέροντα. Κάθε ασάφεια γίνονταν κέντρο σύγκρουσης και αντιπαράθεσης. Η συμφωνία για τους χωριστούς δήμους για παράδειγμα άφηνε ασαφή τα κριτήρια με τα οποία θα ορίζονταν τα όρια των τ/κ δήμων για να καθοριστούν με κατοπινή συμφωνία. Ο Μακάριος πρότεινε αρχικά να ισχύσουν οι χωριστοί δήμοι εκεί που υπήρχε αποκλειστικά τουρκοκυπριακός πληθυσμός, κάτι που δεν υπήρχε πουθενά τότε. Αργότερα επειδόν φωβήθηκε ότι θα μπορούσαν να γίνουν μετακινήσεις τουρκοκυπρίων και να ισχύσει αυτή η πρόνοια, πρότεινε να εφαρμοστούν οι χωριστοί δήμοι εκεί που υπήρχε αποκλειστικά τουρκοκυπριακή ιδιοκτησία, κάτι που στην πράξη δεν υπήρχε πουθενά και έτσι απέκλειε την εφαρμογή αυτής της συμφωνίας. Παρά το ότι υπήρχε χρονοδιάγραμμα 4 χρόνων για επανεξέταση αυτής της διάταξης ο Μακάριος πριν περάσουν τα τέσσερα χρόνια είχε λύσει το πρόβλημα καταργώντας τους δήμους και δημιουργώντας Συμβούλια Βελτιώσεως παρά τις αντιδράσεις των τουρκοκυπρίων.

Αυτοί που θα εφάρμοζαν τη νέα συμφωνία αν περνούσε το σχέδιο Αναν δεν ήταν απλά οι εκπρόσωποι των ίδιων αρχουσών τάξεων αλλά και τα ίδια πρόσωπα, Παπαδόπουλος, Κληρίδης, Ντεκτάς. Πώς μπορούσε ο κόσμος να πιστέγει ότι δεν θα είχαμε επανάληψη του θλιβερού παρελθόντος με τις συγκρούσεις τους πολέμους και τις σφαγές; Ακόμη και οι εγγυητές αυτών των συμφωνιών θα ήταν οι ίδιες «μπτέρες πατρίδες» με το βρώμικο παρελθόν που κουβαλούν ενώ οι γηποί επιδιαιτητές θα ήταν οι Αγγλοαμερικανοί που ήταν βουτηγμένοι ως το λαιμό στο αίμα εκατοντάδων χιλιάδων αθώων Ιρακινών, Αφγανών, και Παλαιστινίων. Πολύ σωστά και δικαιολογημένα πολύς κόσμος ήταν

κακύποπτος και δεν ήθελε να υποφίσει ένα σχέδιο που είχε τόσες ασάφειες για τα προβλήματα που απασχολούσαν τον ίδιο, δικαίωμα επιστροφής, εθνικής διακίνησης, περιουσίες, αποζημιώσεις και άλλα, ενώ ταυτόχρονα έδινε με εκπληκτική σαφήνεια τόσα δικαιώματα στους Ιμπεριαλιστές, να έχουν τις βάσεις τους και να χρησιμοποιούν το νησί για τις εξορμήσεις τους στην περιοχή.

Οι συμφωνίες

Τα τρία χρόνια που πέρασαν από τότε μέχρι σήμερα επιβεβαίωσαν με τον καλύτερο τρόπο πόσο δικαιολογημένες ήταν οι ανησυχίες αυτού του κόσμου. Μια σειρά συμφωνίες που έγιναν αυτό το διάστημα, είτε με τη συνεργασία των ΗΕ είτε της Ε.Ε. όχι μόνο δεν εφαρμόστηκαν αλλά έγιναν και αιτία προστριβών και κόντευαν να οδηγήσουν ακόμη και σε θερμό επεισόδιο όπως στην περίπτωση του ανοίγματος της Λίδρας και τη κατασκευή της γέφυρας.

Είναι φανερό ότι οι προτεραιότητες της κάθε πλευράς, της κάθε άρχουσας τάξης που εμπλέκεται ή επεμβαίνει στο κυπριακό είναι πολύ διαφορετικές από αυτά που δηλώνει. Γι αυτό και καμιά από τις συμφωνίες που έγιναν δεν μπόρεσε να προχωρήσει, όπως η συμφωνία για τη Λίδρας και το άνοιγμα άλλων οδοφραγμάτων ή τα λεγόμενα «μέτερα οικοδόμησης εμπιστοσύνης», ή η συμφωνία της 8^{ης} Ιούλη. Στην πραγματικότητα η κάθε πλευρά προσπαθεί να κερδίσει πόντους στο διπλωματικό παζάρι παρά να βοηθήσει στην επίτευξη και την εφαρμογή μιας συμβιβαστικής διευθέτησης.

Κανείς δεν μπορεί να πει ότι για αυτή τη κατάσταση φταίει ο ένας μόνο ή ο άλλος. Φταίνε και οι δύο πλευρές. Κανείς δεν μπορεί να πει ότι ο Παπαδόπουλος είναι χειρότερος από τον Ταλάτ ή το ανάποδο παρά το ότι ο ένας ήταν ένθερμος οπαδός του ναι στα δημογυφίσματα και ο άλλος ένθερμος οπαδός του όχι.

Αυτή τη πραγματικότητα σήμερα την βλέπουν πολλοί περισσότεροι ελληνοκύπριοι και τουρκοκύπριοι από ότι πριν τρία χρόνια και αποτελεί την καλύτερη βάση για να μπορέσουμε να πάμε ένα βήμα πάρα κάτω. Χρειάζεται όμως να δούμε και τι άλλο έφταιξε για να φτάσουμε σήμερα να ζούμε σε ένα κλίμα γυροπολεμικής έντασης, ανταγωνισμού και ανόδου του εθνικισμού και στις δυο πλευρές.

Το κύμα επαναπροσέγγισης του 2003

Αν υπάρχει κάτι που ήταν καταστροφή για την αριστερά και στις δυο πλευρές δεν ήταν το αποτέλεσμα των δημογυφίσματων αλλά η αδυναμία της να αξιοποιήσει το ρήγμα που εμφανίστηκε στον εθνικισμό με το άνοιγμα των συνόρων γίναμε μάρτυρες ενός εκπληκτικού κινήματος φιλειρηνικής διάθεσης και συμφιλίωσης. Δεκάδες χιλιάδες απλοί άνθρωποι Ελληνοκύπριοι και Τουρκοκύπριοι, παρά και ενάντια στη θέληση της επίσημης πολιτικής πηγεσίας τους, πέρασαν στην άλλη πλευρά για να επισκεφτούν τα σπίτια τους και να συναντήσουν τους άγνωστους ως χθες «εχθρούς» τους.

Εκεί αντί να βρουν βλοσφυρός «εχθρούς» βρήκαν ανοιχτές πόρτες και τραπέζια στρωμένα να τους περιμένουν σε ένα φανταστικό πανηγύρι ειρήνης, συμφιλίωσης και αλληλεγγύης. Κουβέντιασαν ήσυχα

Το μεγάλο ρεύμα φιλειρηνικής διάθεσης και συμφιλίωσης του 2003 μπορεί να πέρασε ανεκμετάλλευτο αλλά άφοσε πίσω του χιλιάδες νέους υποστηριχτές της επαναπροσέγγισης.

και απλά και έδωσαν τις δικές τους λύσεις σε πολλά προβλήματα. Κάλεσαν τους παθιούς ιδιοκτήτες των σπιτιών τους να έλθουν και να ζήσουν μαζί. Να κτίσουν δίπλα ή να μεγαλώσουν το παθιό σπίτι και να ζήσουν όλοι αρμονικά. Ξεχίλωσαν τα όρια και ξεπέρασαν τις απαγορεύσεις που έθαζαν οι επίσημες αρχές των δύο πλευρών. Όλοι γίναμε μάρτυρες σε εκπληκτικές ιστορίες όπως την τουρκοκύπρια που πρόσφερε τα κοσμήματα που θρήκε σπίτι της στην ελληνοκύπρια που τα είχε αφήσει το '74 ή τον ελληνοκύπριο που φιλοξένησε στο σπίτι του στο νότο τον Τούρκο «έποικο» που έμενε στο σπίτι του στο βορρά με αποτέλεσμα να βρεθούν και οι δύο κατηγορούμενοι στα δικαστήρια και των δύο πλευρών.

Νέες σχέσεις φιλίας και συνεργασίας άρχισαν να αναπτύσσονται με εκπληκτική ταχύτητα σε πολλά επίπεδα, οικογενειακό, κοινωνικό, επαγγελματικό, πολιτικό. Πολλές από αυτές τις σχέσεις κρατούν μέχρι σήμερα παρά τις τεράστιες δυσκολίες που υπάρχουν τελευταία τρία χρόνια.

Δυστυχώς η αριστερά αντί να αρπάξει την ευκαιρία και να χρησιμοποιήσει αυτό το κύμα και να το μετατρέψει σε ένα μαζικό κίνημα επαναπροσέγγισης προσπάθησε να το εντάξει μέσα στις πολιτικές φιλοδοξίες και επιδιώξεις της πλευρά της. Ήτσι αυτό το κίνημα προσανατολίστηκε από την αρχή να κοιτάζει προς τους διεθνείς παράγοντες, τη διεθνή διπλωματία, την Ε.Ε. αντί να στηριχτεί στη δράση από τα κάτω για να κτίσει γέφυρες φιλίας που ενώνουν τους απλούς ανθρώπους. Κάποιες προσπάθειες που έγιναν από μικρές ομάδες όπως την Εργατική Δημοκρατία, την νεολαία του κόμματος Νέα Κύπρος, το πολιτιστικό κέντρο Μπάρακα και άλλους, με κοινές εκδηλώσεις όπως κοινά μνημόσυνα για τα αθώα θύματα των πολέμων στην Κύπρο, ελληνοκύπριους και τουρκοκύπριους, δικοινοτικά κάμπινγκ, αντιπολεμικές διαδηλώσεις και άλλα έμειναν στο περιθώριο γιατί ο

περισσότερος κόσμος όπως και η αριστερά και στις δυο πλευρές κοιτάζει προς τα Η.Ε. την Ε.Ε. και τους νέους ηγέτες Παπαδόπουλο και Ταλάτ αντί στο κίνημα από τα κάτω.

Ήταν μια ιστορική ευκαιρία μέσα από την οποία μπορούσε να αναδειχθεί ένας νέος παράγοντας που να παίξει καθοριστικό ρόλο στις πολιτικές εξελίξεις, ένα μαζικό κίνημα επαναπροσέγγισης και στις δυο πλευρές. Ήταν κίνημα που να μπορεί να επιβάλει τους δικούς του όρους σε μια διευθέτηση μακριά από τα παζάρια με τους Ιμπεριαλιστές, τα πισώπλατα κτυπήματα, τις διπλωματικές μανούβρες των αρχουσών τάξεων, τις απειλές και τους εκβιασμούς. Ήταν κίνημα που θα ήταν και η μοναδική αξιόπιστη σγγύηση ότι μια τέτοια διευθέτηση θα λειτουργούσε. Ήταν κίνημα που θα το έβρισκε μπροστά του ο κάθε νέος επίδοξος Μακάριος ή Ντεκτάς.

Δυστυχώς η μεγάλη ευκαιρία για την αριστερά πέρασε και χάθηκε. Όπως σε κάθε ιστορική στιγμή που τα πράγματα κινούνται προς τα μπρος, και θγαίνουν στο προσκήνιο δυνάμεις της κοινωνίας από τα κάτω, αν δεν θρουν διέξοδο προς τα αριστερά θα πισωγυρίσουν σε χειρότερες καταστάσεις απ' ότι ήταν πριν έτσι και σε αυτή την περίπτωση τα πράγματα έγιναν χειρότερα από πριν. Η αιτία δεν είναι βέβαια η απόρριψη του σχεδίου Ανάν όπως θα έλεγαν εύκολα κάποιοι από τους υποστηρικτές του. Αντίθετα το σχέδιο Ανάν ήταν μια τροχοπέδην για αυτό το κίνημα που είχε ξεχειλώσει όλα τα όρια ανοχής, εμπιστοσύνης και συμφιλίωσης που αποδέχονταν οι ηγέτες των δύο πλευρών. Το ίδιο το σχέδιο έθαζε δίκα του όρια, ποσοστώσεις, όρους, προϋποθέσεις και χρονοδιαγράμματα για το πώς θα επιστρέψουν, πότε και ποιοι στα χωριά τους, πως θα λυθεί το πρόβλημα των περιουσιών και άλλα. Σημασία για τον Ανάν και τους Αμερικανούς επιδιαιτητές δεν είχε το τι έλεγαν οι απλοί άνθρωποι αλλά οι αναγκαίες «Ισορροπίες» για τις άρχουσες τάξεις. Το σχέδιο Ανάν

Το πρώτο δικοιονοτικό μνημόσυνο για τα αθώα θύματα των πολέμων στην Κύπρο τον Ιούλιο του 2003. Ήταν μια σημαντική πρωτοβουλία που δυστυχώς δεν υποστηρίχτηκε από την υπόλοιπη αριστερά

ήταν διαποτισμένο από πάνω μέχρι κάτω με διαιρετικές διατάξεις που έσπρωχναν τον κόσμο να οχυρωθεί εθνικά μέσα στη δική του κοινότητα. Ενίσχυε έτσι τα τείχη του εθνικισμού που μετά τις 23 του Απρίλη έπαθαν μια μεγάλη ρωγμή.

Κίνημα από τα κάτω

Το μεγάλο ρήγμα του 2003 μπορεί να έκλεισε και οι εθνικιστές μπορούσαν τώρα να πάρουν πίσω το αίμα τους πατώντας πάνω στον ανταγωνισμό και την υuxropoiθemikή πολιτική που ακολούθησαν οι ηγεσίες των δυο πλευρών, αλλά κάτι έμεινε από το μεγάλο εκείνο ρεύμα. Οφεσ πίσω του χιλιάδες υποστηρικτές της επαναπροσέγγισης και στις δυο πλευρές που σήμερα μπορεί να είναι απογοητευμένοι και αποτραβηγμένοι από την πολιτική δράση αλλά είναι σίγουρο ότι αν υπάρξει ξανά η ευκαιρία θα είναι εκεί.

Εκείνο που χρειάζεται είναι οι αγωνιστές της επαναπροσέγγισης να ξεπέρασουν την πόλωση ανάμεσα στο ναι και το όχι και να συντονίσουν την δράση τους και να βάλουν μπροστά τη προοπτική για τη δημιουργία ενός μαζικού κινήματος επαναπροσέγγισης από τα κάτω. Να πάρουμε κοινές πρωτοβουλίες για κοινές εκδηλώσεις για τα αθώα θύματα των πολέμων στην Κύπρο, Έλληνες και Τούρκους, για το άνοιγμα της Λήδρας και άλλων οδιοφραγμάτων, να οργανώσουμε μια κοινή πλατφόρμα οργανώσεων και ακτιβιστών και από τις δυο πλευρές, να επεξεργαστούμε και να προβάλουμε κοινές θέσεις για τις βασικές αρχές διευθέτησης του Κυπριακού. Η Συμμαχία Σταματήστε τον Πόλεμο □ Κύπρος που είναι μια δικοιονοτική πλατφόρμα με σημαντική δράση ενάντια στον εθνικισμό,

τον ρατσισμό και τον πόλεμο, μπορεί να αποτελέσει μια σημαντική αφετηρία γι' αυτό.

Η διάθεση υπάρχει. Αυτό φάνηκε ξεκάθαρα όχι μόνο από το κύμα φιλειρηνικής διάθεσης και συμφιλίωσης που ζήσαμε το 2003 αλλά και από τις πρόσφατες κινητοποιήσεις ενάντια στις επιθέσεις των φασιστών σε τουρκοκύπριους μαθητές, τις διαδηλώσεις για το άνοιγμα της Λήδρας και τις κοινές αντιπολεμικές εκδηλώσεις. Σήμερα έχουμε προχωρήσει ένα βήμα ακόμα πάρα κάτω και δεν θα χρειαστεί να αρχίσουμε από το πουθενά. Έχουν έλθει στο προσκήνιο τα «κατορθώματα» των εθνικιστών και των δύο πλευρών μέσα από το βιθρίο της Σεβγκιούλ, το ντοκιμαντέρ του Αγκαστινιώτη, τις ταινίες του Πανίκου Χρυσάνθου, τις αποκαλύψεις των ομαδικών τάφων και τις εκταφές των πειγάνων και στις δύο πλευρές. Σήμερα πια γνωρίζει για αυτά πολύς περισσότερος κόσμος απ' ότι πριν μερικά χρόνια που περιορίζονταν σε ελάχιστους διεθνιστές που έδιναν απελπιστικά μόνοι την κόντρα με τον επίσημο εθνικισμό και στις δύο πλευρές.

Όλοι αυτοί οι άνθρωποι όπως και όλοι αυτοί που μέσα στο ΑΚΕΛ δίνουν σήμερα τη μάχη για να θάλει υπουργιότητα ο Χριστόφιας γιατί δεν θέλουν για άλλη μια πενταετία τον απορριπτικό Τάσσο μπορούμε και πρέπει να βρεθούμε στο ίδιο χαράκωμα με το σύνθημα: «Τάσσο Ταλάτ ακούστε το καλά – στην Κύπρο την ειρήνη κανείς δεν σταματά»

Αυτή είναι η ιστορική πρόκληση που υπάρχει μπροστά μας, και σε αυτή την πρόκληση είναι που πρέπει να ανταποκριθούμε.

Ntinos Agiomamitnis

Η φασιστική απειλή και πώς αντιμετωπίζεται

Η Ευρώπη μετά τον Α' Παγκόσμιο Πόλεμο θρισκόταν σε επαναστατική περίοδο. Στην Ρωσία έγινε η πρώτη επιτυχημένη δοσιαθλιστική επανάσταση που έφερε στην εξουσία τους Μπολσεβίκους. Σε χώρες όπως η Γερμανία, Βρετανία, Πολωνία, Γαλλία, Ιταλία και πολλές άλλες, οι εργάτες απαιτούσαν να γίνουν αλλαγές και μεταρρυθμίσεις, κατέβαιναν σε διαδηλώσεις και απεργίες, έκαναν καταλήγεις εργοστασίων δημιουργώντας ακόμα και εργοστασιακά συμβούλια ('σοβιέτ').

Ο ιταλός επαναστάτης Αντόνιο Γκράμσι περιέγραψε τον φασισμό και το κοινωνικό σύστημα που προκύπτει σαν αποτέλεσμα εκείνων των συνθηκών όπου από τη μια, η πατιλιά κοινωνία και ο τρόπος ζωής δεν μπορούν να συνεχίσουν να υπάρχουν κι από την άλλη, η καινούρια κοινωνία αδυνατεί να θεμελιωθεί. Πρώτα στην Ιταλία, μετά στην Γερμανία και στη συνέχεια στην Ισπανία, Επλάδα και άλλες χώρες, ο φασισμός άρχισε ν' απλώνεται ενώ την ίδια στιγμή ο καπιταλισμός επιχειρούσε μια απεγνωσμένη προσπάθεια να διατηρηθεί στη Ζωή αποκαλύπτοντας την πιο βίαιη μορφή του. Σε ορισμένες χώρες αναπτύχθηκαν μεγάλα φασιστικά κινήματα τα οποία κατάφεραν να τσακίσουν όλες τις οργανώσεις των εργαζομένων, εργατικά κόμματα και συντεχνίες, και να εγκατασταθούν στην κυβέρνηση.

Στην Κύπρο σήμερα η κατάσταση είναι πολύ διαφορετική. Υπάρχουν δύο μικρές οργανώσεις στη νότια Κύπρο τις οποίες μπορούμε να χαρακτηρίσουμε φασιστικές, η «Χρυσή Αυγή» και η ΕΦΕΝ (Εθνική Φωνή Ελληνόγυχων Νέων) ενώ στο Βορρά υπάρχει η οργάνωση των «Γκρίζων Λύκων» και η «Τουρκική Ταξιαρχία Εκδίκησης» (ΤΙΤ). Για πολλά χρόνια η άρχουσα τάξη στην Κύπρο δεν σίχε ανάγκη από φασιστικές οργανώσεις μιας και αυτό τον κοινωνικό ρόλο τον εξυπηρετούσαν οι εθνικιστικές, και σοδινιστικές οργανώσεις όπως η ΕΟΚΑ, ΕΟΚΑ Β', η ΒΟΛΚΑΝ και ΤΜΤ. Η άρχουσα τάξη συμμερίζονταν την ιδεολογία του εθνικισμού, σοδινισμού και ρατσισμού των οργανώσεων αυτών που ο ρόλος τους ήταν να τρομοκρατούν τους εργαζόμενους και τις αριστερές οργανώσεις μέσα στις δύο κοινότητες.

Μια από τις πρώτες οργανωμένες παρεμβάσεις των ακροδεξιών ήταν στην εκδήλωση της ΕΔΕΚ-ΔΗΚΟ στο Λήδρα Πάλας στις 20 Ιουνίου 2006. Χρησιμοποίησαν το εθνικιστικό κλίμα της εκδήλωσης για να κάνουν την επίσημη παρουσία τους.

Η τουρκοκύπρια Σεθγκιούπλ Ουλούνταγ λόγω της δημοσιογραφική της έρευνας για τους αγνοούμενους απειλήθηκε επανειλημμένα από φασιστικές οργανώσεις στο Βορρά. Όταν έγραψε για τους ομαδικούς τάφους και δοιλοφονίες Ε/κ στο Τρίκωμο οι «Γκρίζοι Λύκοι» εξαγριώθηκαν. Στην Σεθγκιούπλ επιτέθηκαν και προπηλάκισαν οι «Γαλάζιοι Λύκοι», Ε/κ φασίστες στο οδόφραγμα του Λήδρα Πάλας. Το περιστατικό έγινε μπροστά σε ε/κ αστυνομικούς οι οποίοι δεν έκαναν τίποτα για να σταματήσουν τους φασίστες. Επίσης στην Αμμόχωστο οι Γκρίζοι Λύκοι επιτέθηκαν στον Τ/κ Μπαρίς του αριστερού περιοδικού «Cirkef». Ανάλογα

Ο ναζιστής "πατριώτης"
μας χαιρετά

επεισόδια τραμπουκισμού σίχαμε κι από τους 'δικούς' μας φασίστες όπως ήταν η επίθεση και ο ξυλοδαρμός Τ/κ σε καφετερία στη Λευκωσία. Ακολούθησε το γνωστό επεισόδιο στην Αγγλική Σχολή πέρσι το Νοέμβριο όπου μέλη της ΕΦΕΝ εισέβαλαν οργανωμένα στη Σχολή και ξυλοκόπισαν τουρκοκύπριους μαθητές. Σε αυτή την περίπτωση ε/κ μαθητές έτρεξαν σε συμπαράσταση προς τους τ/κ συμμαθητές τους διώχνοντας τους φασίστες. Τον περασμένο Μάρτιο σίχαμε άλλα δυο επεισόδια. Με αφορμή το γκρέμισμα του τείχους στην οδό Λήδρας η 'Επιτροπή Για το ανοιγμα των Οδοφραγμάτων' διοργάνωσε μουσικοκαλλιτεχνική εκδήλωση (10/3/07) στο τέρμα της Λήδρας. Ενώ η εκδήλωση θρισκόταν σε εξέλιξη φασίστες της «Χρυσής Αυγής» και της «ΕΦΕΝ», προσπάθησαν να εισβάλουν στην εκδήλωση με γαλανόλευκες και λάθαρα με δικέφαλους, φωνάζοντας τα γνωστά τους συνθήματα «Καλός Τούρκος, νεκρός Τούρκος», η «Κύπρος είναι Ελληνική», «Δεν υπάρχει φιλία ελλήνο-τουρκικού όσο υπάρχει τούρκικη κατοχή» και χαιρετώντας ναζιστικά. Ήταν φανερό ότι η προσπάθεια τους ήταν να προκαλέσουν σύγκρουση και να διαλύσουν την εκδήλωση. Τα χαράματα της 31ης Μαρτίου οι φασίστες ζωγράφισαν σβάστικες και έγραψαν εθνικιστικά συνθήματα στην πόρτα και τους τείχους του οικήματος όπου στεγάζεται η ΚΙΣΑ (Κίνηση για Ισότητα, Στήριξη, Αντιραστισμό). Αυτά είναι μερικά μόνο παραδείγματα από όσα έγιναν και δίνουν μια καλή εικόνα στο πια είναι η κατάσταση σήμερα.

Οι επαγγελματίες πολιτικοί μας υποστηρίζουν ότι είναι προτιμότερο να αγνοούμε τους φασίστες. Με το να ασχολούμαστε μαζί με περιθωριακούς και μικρές οργανώσεις, μας λένε, τους δίνουμε δημοσιότητα και προβολή, κάτι που τούς βοηθά να μεγαλώσουν. Άλλοι πάλι προβάλλουν το επιχείρημα ότι οι φασίστες είναι απλά μερικοί 'ανεγκέφαλοι' νεολαίοι υπονοώντας ότι σε μερικά χρόνια θα ξεπεράσουν αυτές τις ανοσίες. Είναι και το επιχείρημα που χρησιμοποιήθηκε από τον Παπαδόπουλο και Λιλλήκα πως με το να ασχολούμαστε με τους φασίστες αγνοούμε το πραγματικό μας πρόβλημα που είναι αυτό της κατοχής. Ζημιώνουμε το εθνικό μας θέμα, λένε, διότι οι ζένοι διπλωμάτες θλέπουν τα χάρια μας, κάτι που κάνει κακό στην εικόνα μας στο εξωτερικό. Ακόμα ένα επιχείρημα που ακούμε συχνά από τις εφημερίδες είναι ότι οι φασίστες είναι καλοί πατριώτες απλώς λίγο ακραίοι (λες και το πρόβλημα δεν είναι θέμα ποιότητας αλλά ποσότητας).

Για την άρχουσα τάξη, οι φασίστες είναι χρήσιμοι γιατί με τον ρατσισμό τους ρίχνουν την ευθύνη για την ανεργία και τα οικονομικά και κοινωνικά προβλήματα στους μετανάστες εργάτες και μακριά από το κεφάλαιο και τους εργοδότες. Αν χρειαστεί η άρχουσα τάξη είναι ικανή να προτιμήσει τους φασίστες στην κυβέρνηση αν δεν υπάρχει άλλος τρόπος για να επιθώσει το κεφάλαιο, όπως έγινε στη Γερμανία και τους Ναζί.

Όταν μιλάει ο Λιλλήκας, μας μιλά σαν αστός πολιτικός, όταν μιλάει ο Παπαδόπουλος, μας μιλά με την γλώσσα τους καπιταλισμού. Πολιτικοί όπως ο Λιλλήκας χρησιμοποιούν την εμφάνιση φασιστικών οργανώσεων όπως την «Χρυσή Αυγή» και ΕΦΕΝ και με άλλους τρόπους. Γίνονται ξαφνικά υποστηριχτές της ελευθερίας του λόγου ασκώντας φιλελεύθερη κριτική εξισώνοντάς τους φασίστες με τους αντιφασίστες χαρακτηρίζοντάς τους αμφότερους σαν ακραίους. Μετά το επεισόδιο της Οδού Λιδόρας ο Χριστόφιας (11.3.07) είπε: «Αυτοί που διαδηλώνουν υπέρ του ανοίγματος της Λίδωρας, θα πρέπει να απευθύνονται στις κατοχικές αρχές». Ο Λιλλήκας πήγε ένα βήμα παρακάτω και έβαψε όλους σ' ένα καζάνι. Εμείς που καταπολεμάμε τους φασίστες όπως επίσης και οι

φασίστες, είμαστε όλοι εξτρεμιστές, ενώ ο ίδιος είναι ο ανοικτόμυαλος που επιτρέπει την ελευθερία λόγου σε όλους, σε συνέντευξη του είπε: «Θα έλεγα ότι όσο κακό κάνει η μια ομάδα με σοβινιστικά και εθνικιστικά συνθήματα, άλλο τόσο κακό κάνει στο εξωτερικό η άλλη ομάδα η οποία εξισώνει το θύμα με το θύτη και έστω και άθελά της ουσιαστικά προσφέρει συγχωροχάρτη ή άλλοθι στην Τουρκία, στον τουρκικό στρατό και στην τουρκική αδιαληπαξία». Ο αρχισυντάκτης του «Φιλελεύθερου» Αριστος Μιχαηλίδης έφτασε στο σημείο να ονομάζει καθαρά 'νεοφασίστες' εκείνους που στην εκδήλωση της Λίδωρας κόντραραν τους φασίστες. «Δεν ξέρω πια ποιοι είναι οι νεοφασίστες; – έγραψε στο άρθρο του ο Μιχαηλίδης – Οι δεκαπέντε ενοχλητικοί δεκαεξάχρονοι ή οι γευδοήρωες με τα στραγάλια;». (Οι γευδοήρωες με τα στραγάλια είναι αυτοί που πολεμάνε τους φασίστες).

Καλά θα έκανε ο Λιλλήκας να θυμηθεί τους στίχους του ποιήματος του πάστορα Μάρτιν Νιεμόλερ (Martin Niemöller).

«Πρώτα ήρθαν για τους κομμουνιστές, αλλά δεν διαμαρτυρήθηκα γιατί δεν ήμουν κομμουνιστής.

Μετά ήρθαν για τους Εβραίους, αλλά δεν διαμαρτυρήθηκα γιατί δεν ήμουν Εβραίος.

Μετά ήρθαν για τους συνδικαλιστές, αλλά δεν διαμαρτυρήθηκα γιατί δεν ήμουν συνδικαλιστής.

Μετά ήρθαν για τους Καθολικούς, αλλά δεν διαμαρτυρήθηκα γιατί ήμουν προτεστάντης.

Μετά ήρθαν για μένα, αλλά δεν υπήρχε πια κανείς να διαμαρτυρηθεί...»

Μπορεί να μην αποτελεί σκοπό των φασιστών η ανατροπή του καπιταλισμού αλλά αντίθετα η διατήρησή του, αυτό όμως δεν θα τους εμποδίσει από του να ξεφορτωθούν τους επικριτές και πολιτικούς τους αντιπάλους, είτε πρόκειται για σοσιαλιστές είτε για φιλελεύθερους.

Παρά το ότι οι φασιστικές ομάδες στην Κύπρο είναι μικρές τώρα είναι η ώρα να εμποδίσουμε το μεγάλωμά τους. Ας μη ξεχνάμε ότι έχουν πίσω τους ισχυρούς

Η "υποδοχή" του Λε Πέν

σπόνσορες και υποστηριχτές όπως είναι η Εκκλησία. Δεν είναι τυχαίο που το γραφείο της ΕΦΕΝ το παραχώρησε η Αρχιεπισκοπή σε κτίριο κοντά στην εκκλησία της Φανερωμένης.

Κάτω από κατάληπτες συνθήκες οι φασιστικές οργανώσεις μπορούν να αναπτυχθούν ραγδαία. Στη Γαλλία ο Λε Πεν αφέθηκε ουσιαστικά ανενόχλητος για χρόνια και τώρα το κόμμα του πήρε πάνω από 10% (3.8 εκ. γήρους) στον πρώτο γύρο στις Γαλλικές εκλογές στις 22 Απριλίου.

Η δράση και ανάπτυξη οργανωμένων φασιστικών ομάδων δεν σηκώνει εφορισχασμό από την πλευρά μας γι' αυτό θα ήτανε θανάσιμο σφάλμα να υποτιμήσουμε το φαινόμενο του φασισμού. Το γεγονός ότι οι φασιστικές ομάδες που δρουν στην Κύπρο είναι μικρές αποτελεί ακριβώς και το λόγο που πρέπει να δράσουμε άμεσα. Ο Χίτλερ έγραφε στα απομνημονεύματά του πως η μόνη περίπτωση που μπορούσε να ηττηθεί ο Ναζισμός σαν μαζικό κίνημα στη Γερμανία ήταν στις αρχές, όταν ήταν ακόμη μικρό το ναζιστικό κίνημα. Δυστυχώς εκείνη την περίοδο το Κομουνιστικό Κόμμα Γερμανίας πήρε μια ακραία θέση κατηγορώντας ακόμα και τους σοσιαλδημοκράτες σαν 'σοσιαλ-φασίστες', κάτι που έκανε αδύνατη τη συνεργασία μεταξύ των δύο κομμάτων της εργατικής τάξης. Αυτό αποδείχτηκε καταστροφικό και είχε τα γνωστά αποτελέσματα.

Τι χρειάζεται είναι μια πλατειά εκστρατεία όπως έγινε στη Βρετανία με την ίδρυση του Αντιναζιστικού Συνδέσμου ('Anti-Nazi League') την δεκαετία του '70. Αυτή η αντιφασιστική εκστρατεία κατάφερε να μαζέψει γύρω της όλους τους αριστερούς που ήταν διατεθειμένοι να παρέγουν ενάντια στο 'Εθνικό Μέτωπο' το φασιστικό κόμμα στη Βρετανία. Τα μαθήματα από το 'Anti-Nazi League' και από την ιστορία γενικά είναι πολύτιμα.

1. Χρειάζεται μια πλατειά αντιφασιστική εκστρατεία που θα ενώνει όλους με τον κοινό στόχο την πάλη ενάντια στο φασισμό, έστω κι αν υπάρχουν διαφωνίες σε συγκεκριμένα σημεία. Ανεξάρτητα από την πολιτική προέλευσης του καθενός θα πρέπει να χτυπάμε μαζί.

2. Χρειάζεται να ξεσκεπάσουμε τους φασίστες για να μη υπάρχει σύγχυση στην πλατειά μάζα του κόσμου.

Να απαντήσουμε σε όσους χαρακτηρίζουν τους φασίστες 'ανεγκέφαλους'. Δυστυχώς ο όρος φασισμός έχει χάσει πολύ από την έννοια του και υπάρχει σύγχυση στο τι ακριβώς σημαίνει. Γι' αυτό χρειάζεται να κυκλοφορήσει ενημερωτικό υλικό.

3. Χρειάζεται να σταματήσουμε τους φασίστες στους δρόμους. Έχουμε το καλό παράδειγμα με την αντιφασιστική εκδήλωση που έγινε τον Οκτώβρη 2005 όταν ο Λε Πεν, ο πιγέτης του γαλλικού φασιστικού κόμματος «Εθνικό Μέτωπο», ήρθε στην Κύπρο. Με πρωτοβουλία της Συμμαχίας Σταματήστε τον Πόλεμο και της ΚΙΣΑ οργανώθηκε πικετοφορία στο αεροδρόμιο Λάρνακας. Ακολούθησε μετά η δεύτερη εκδήλωση στη Λεμεσό – όπου αποφάσισε να συμμετάσχει και η ΕΔΟΝ αυτή τη φορά – έξω από το ξενοδοχείο όπου θα έδινε δημοσιογραφική διάσκεψη ο Λε-Πεν. Η μεγάλη επιτυχία αυτών των εκδηλώσεων δείχνουν και πόσο σωστές ήταν. Ο φασίστας Λε Πεν από 'αμφιλεγόμενος' ευυπόλιπτος πολιτικός επισκέπτης, όπως ήταν η εικόνα που πρόσθιαν τα ΜΜΕ πριν έρθει, πέρασε τελικά στο περιθώριο και εμποδίζοντάς τον να πραγματοποιήσει τον σκοπό της επίσκεψής του και τα σχέδια εκείνων που τον κάλεσαν. Χρειάζεται ν' αντιμετωπίσουμε τους φασίστες όταν βγαίνουν ανοιχτά στους δρόμους ή στα γήπεδα διαφορετικά αποκτούν αυτοπεποίθησην αν αφεθούν ανενόχλητοι. Το ίδιο και με τα συνθήματα που γράφουν στους δρόμους. Μπορούν να οργανωθούν συνεργεία σε γειτονιές και περιοχές για να σβήσουν τα συνθήματα από τους τοίχους. Το σύνθημα μας πρέπει να είναι 'κρατήστε τους δρόμους καθαρούς απ' τους φασίστες'.

Η αντιφασιστική δράση περιλαμβάνει πολλά που μπορούν να γίνουν φτάνει να συνειδητοποιήσουμε την ανάγκη της δράσης ενάντια στο «αυγό του φιδιού» που επιωάζεται. Χρειάζεται μια ενωτική διάθεση και η δράση ακτιβιστών και οργανώσεων έτσι που να σπρώξουμε πραγματικά στους υπόνομους της ιστορίας τους «ελληνόγυχους» φασίστες. Αν όλοι δουλέψουμε σωστά το αριστερό κίνημα στην Κύπρο θα θυμίζει κερδισμένο με καινούργιο κόσμο, νεολαία και μεγαλύτερη αυτοπεποίθηση.

Δημήτρης Χατζηδημητρίου

Δικαιοσύνη και ισότητα για όλούς

Τον Γενάρη του 2007 με καθυστέρηση 13 μηνών, η κυβέρνηση επικύρωσε με νόμο την οδηγία της Ε.Ε που αφορά την παραχώρηση του καθεστώτος του «επί μακρόν διαμένοντος» σε όσους μετανάστες από τρίτες χώρες συμπληρώνουν πέντε χρόνια συνεχούς παραμονής σε χώρα της Ε.Ε.

Είναι καθαρό όμως ότι η πιο πάνω έγκριση, έγινε υποχρεωτικά για λόγους εναρμόνισης με την Ευρωπαϊκή Ένωση, και καθόλου δεν συνεπάγεται αλλαγή της μεταναστευτικής πολιτικής, από την πλευρά της κυβέρνησης.

Αντίθετα, από τον Μάρτη του 2005, η κυβέρνηση 'προνόησε' να μειώσει από 6 σε 4 χρόνια τις άδειες εργοδότησης, ώστε υηφίζοντας τον πιο πάνω νόμο, ένας μεγάλος αριθμός μεταναστών αλλά και οι μελλοντικοί ξένοι εργάτες να στερούνται του δικαιώματος να αποκτήσουν το καθεστώς του «επί μακρόν διαμένοντος».

Επιπλέον το Τμήμα Μετανάστευσης, ακόμη και μετά την υήφιση του νόμου, αρνείται να δεχτεί αιτήσεις από δικαιούχους σπρώχνοντας τους να πληρώνουν δυσβάστακτα, για τους ίδιους ποσά, σε δικηγόρους □ ή να ανανεώσει άδειες εργοδότησης, μετατρέποντας δικαιούχους του νέου καθεστώτος σε παράνομους, οι οποίοι συλλαμβάνονται και στην συνέχεια απελαύνονται.

Αιτητές Ασύλου

Η κυβέρνηση, ενώ νομικά είναι υποχρεωμένη να παρέχει στέγη σε όλους τους αιτητές ασύλου, το μόνο «κέντρο υποδοχής» – μόνο κατ' ευφυμισμό μπορεί να χαρακτηριστεί έτσι – που λειτουργεί, είναι στην Κοφίνου. Οι μη επαρκείς συνθήκες διαβίωσης εκεί, η απόσταση από τις πόλεις και η ανυπαρξία δημόσιων μέσων μεταφοράς, αναγκάζει πολλούς μετανάστες να φύγουν από το κέντρο, με αποτέλεσμα να τιμωρούνται με την μη παραχώρηση σε αυτούς του δημόσιου βοηθήματος.

Επίσης οι αιτητές ασύλου δικαιούνται να αναζητήσουν εργασία μόνο στον τομέα της Γεωργοκτηνοτροφίας, ένας από τους χειρότερους τομείς από την άποψη συνθηκών εργασίας και μεροκάματων, με αποτέλεσμα αυτοί οι λίγοι που εργάζονται να επιβιώνουν με πενιχρά μέσα, κάτω από άθλιες συνθήκες, απομονωμένοι σε κάποιο χωριό, και οι υπόλοιποι, που η υγεία τους δεν τους επιτρέπει την απασχόληση στις σκληρές και ανθυγεινές συνθήκες της γεωργοκτηνοτροφίας ή δεν μπορούν να βρουν δουλειά, λόγω ανεπάρκειας θέσεων σε αυτόν τον τομέα, τιμωρούνται και πάλι με την στέρηση του δημοσίου βοηθήματος.

Είναι χαρακτηριστικό ότι μόνο 300 παίρνουν βοήθημα από το σύνολο των 12.000 αιτητών ασύλου.

Πρόβλημα αποτελεί επίσης η διαδικασία εξέτασης των αιτήσεων η οποία είναι πολύ αυστηρή και χρονοβόρα. Από τις αιτήσεις που εξετάζονται παραχωρείται το άσυλο μόνο στο 1%, δηλαδή ένα αμελητέο ποσοστό.

Αιτητές ασύλου, των οποίων απορρίπτεται η αίτηση, με διάταγμα της Λειτουργού Μετανάστευσης, κρατούνται στις φυλακές επ' αόριστον, αφού δεν επιτρέπεται να απελαθούν.

Ξένοι Φοιτητές

Στις 12 Γενάρη 2007, έληξε η προθεσμία έγκρισης της οδηγίας της Ε.Ε που αφορά την πρόσβαση στην αγορά εργασίας των φοιτητών από τρίτες χώρες που σπουδάζουν στην Κύπρο.

Με την μη έγκρισή της, η κυβέρνηση καθιστά παράνομους εκατοντάδες φοιτητές που αναγκάζονται να δουλέψουν για να μπορέσουν να συνεχίσουν τις σπουδές του αλλά και για να ζήσουν, μετατρέποντάς τους σε θύματα εκβιασμού και στυγνής εκμετάλλησης από τους εργοδότες.

Προβλήματα αντιμετωπίζουν οι φοιτητές και όσον αφορά και την πληροφόρηση σχετικά με τα προγράμματα σπουδών που παρέχονται σε μη Κύπριους.

Διαδήλωση

Για την διεκδίκηση της επίλυσης όλων αυτών των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι μετανάστες που ζουν στην Κύπρο, η ΚΙΣΑ (Κίνηση για Ισότητα, Στήριξη και Αντιρατσισμό) με την ευκαιρία της Παγκόσμιας Ημέρας για την Εξάρειγν Όλων των Μορφών Φυλετικών Διακρίσεων, διοργάνωσε μια βδομάδα εκδηλώσεων. Ανάμεσα σε αυτές ήταν και μια διαδήλωση μαζική, δυναμική με πολλή παρέμβαση και ζωντάνια.

Για την διαδήλωση της 22 Μαρτίου μιλήσαμε με δυο ακτιβιστές μετανάστες από το Μαρόκο. Τον *Jamal Saidi*, αιτητή ασύλου κι εκπρόσωπο του Αραβικού Συνδέσμου Ειρήνης και τον *Sadik Asia*, φοιτητή κι εκπρόσωπο του Συνδέσμου Ξένων Φοιτητών.

Ο *Jamal Saidi*, αιτητής ασύλου μας είπε για τα αιτήματα της διαδήλωσης: «Απαιτούμε ανθρώπινες συνθήκες υποδοχής των μεταναστών και ισότητα για όλους στην εργασία, τη στέγη και τα δημόσια βοηθήματα. Ζητάμε να σταματήσει ο εξευτελιστικός τρόπος μεταχείρισης των αιτητών ασύλου καθώς και η απελευθέρωση όλων όσων βρίσκονται υπό κράτηση. Να παραχωρηθεί άμεσα σε όλους τους δικαιούχους, χωρίς κωδύματα και θυματοποιήσεις, η ιδιότητα του «επί μακρόν διαμένοντος». Επίσης ζητάμε άμεση πρόσβαση των ξένων φοιτητών στην πληροφόρηση, στην εξασφάλιση εργασίας και στέγης.

Ο *Sadik Asia*, φοιτητής, είπε: «Ανάμεσα στα αιτήματα της πρόσφατης κινητοποίησης περιλαμβάνονταν και

αυτά που αφορούν τους φοιτητές από τρίτες χώρες, όπως εμένα. Ένα από τα κύρια αιτήματα είναι να εφαρμοστεί η Οδηγία της ΕΕ (η προθεσμία για εφαρμογή της έληξε τον περασμένο Γενάρη) η οποία ρυθμίζει θέματα σχετικά με την Εκπαίδευση των ξένων φοιτητών από τρίτες χώρες. Άλλα σοβαρά αιτήματα είναι να σταματήσει η ανάμειξη της Αστυνομίας στα εκπαιδευτικά ίδρυματα. Να σταματήσει η παραπληροφόρηση και εξαπάτηση των ξένων φοιτητών, όσον αφορά τους κλάδους και το επίπεδο των σπουδών, από ιδιώτες, 'ατζέντηδες', τα ιδιωτικά κολέγια και σχολές.

Οι φοιτητές από τρίτες χώρες ζητούμε από την κυβέρνηση να υποβάσει και να εφαρμόσει άμεσα την οδηγία της Ε.Ε που δίνει στους φοιτητές το δικαίωμα να εργάζονται.

Τώρα οι εργοδότες εκμεταλλεύονται το ότι οι ξένοι φοιτητές δεν δικαιούνται να δουλεύουν, μας χρησιμοποιούν σαν φτηνά εργατικά χέρια με ανάλογες τραγικές συνέπειες για τις ζωές μας. Ορισμένοι φοιτητές ακρωτηριάστηκαν στη διάρκεια της 'παράνομης' εργασίας τους και στη συνέχεια απελάθηκαν χωρίς να πάρουν την παραμικρή αποζημίωση. Κάποιες ξένες φοιτήτριες πέφτουν θύματα παράνομης διακίνησης ανθρώπων για σεξουαλική εκμετάλλευση. Ορισμένοι φοιτητές αναγκάζονται να ζητήσουν άσυλο για να μπορέσουν να επιβιώσουν.

Ρωτήσαμε τον Sadik και τον Jamal, πού οφείλεται κατά την γνώμη τους η επιτυχία της διαδήλωσης όσο αφορά την συμμετοχή και τον δυναμισμό.

Για πρώτη φορά, λέει ο Sadik, πήραν μέρος οργανωμένα και οι ξένοι φοιτητές, κάτι που συνέβαλε στο μέγεθος της διαδήλωσης αλλά και στον ενθουσιασμό που επικρατούσε. Η αγωνία μαζί με τον θυμό που διακατέχει τους φοιτητές, ιδιαίτερα μετά τον Γενάρη 2007 αφότου έληξε η προθεσμία εφαρμογής της Οδηγίας της Ε.Ε., εκφράστηκαν με τον πιο δυναμικό και αγωνιστικό τρόπο στην κινητοποίηση. Επιπλέον στη διαδήλωση συμμετείχαν για πρώτη φορά άτομα από όλες τις κατηγορίες μεταναστών στην Κύπρο, φοιτητές, αιτητές ασύλου, αναγνωρισμένοι πρόσφυγες, εργάτες, ένα στοιχείο που συνέτεινε στην επιτυχία της διαδήλωσης.

Σε κάποιο βαθμό, συνεχίζει ο Sadik, η επιτυχία της διαδήλωσης του Μάρτη 2007, έχει να κάνει με την κινητοποίηση και την πολυήμερη απεργία των μεταναστών πέρσι, τον Μάρτη 2006 στην Πλατεία Ελευθερίας.» – Η μεγαλύτερη κινητοποίηση μεταναστών που έγινε στην Κύπρο. Κράτησε 3 θδομάδες. Από τις 5 – 25 Μάρτη 2006 γύρω στους 100 αιτητές ασύλου είχαν κάνει κατάληψη της Πλατείας Ελευθερίας και των κεντρικών γραφείων του Ερυθρού Σταυρού. Η κυπριακή κυβέρνηση υποχρεώθηκε να ικανοποιήσει τα άμεσα αιτήματά τους, όπως άδεια εργασίας, στέγαση, ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, επιδόματα, κ.λπ. πιεζόμενη και από την διεθνή εκστρατεία για το θέμα. Στη συνέχεια όμως, όταν η Αρχή Ασύλου άρχισε να εξετάζει τις αιτήσεις για πολιτικό άσυλο, τις απέρριψε μαζικά.

«Μέσα από εκείνη τη διαμαρτυρία οι απεργοί κατάφεραν να κερδίσουν, υποχρεώνοντας την κυπριακή κυβέρνηση να παραχωρήσει στους μετανάστες ορισμένα δικαιώματα τα οποία για πολύ καιρό τους τα αρνιόταν.

Αυτή η κατάληξη οδήγησε τους μετανάστες στο να αρχίσουν πλέον να σκέφτονται δυναμικούς τρόπους διεκδίκησης των δικαιωμάτων τους αντιλαμβανόμενοι ότι είναι ο μόνος δρόμος για να πιέσουν τις κυπριακές αρχές.».

Ο Jamal συμπληρώνει πάνω στο ίδιο θέμα: «Γενικά μπορούμε να πούμε ότι η τελευταία κινητοποίησή μας ήταν επιτυχής και έδειξε ότι οι μετανάστες άρχισαν να πιστεύουν στη δράση και τον ακτιβισμό σαν τρόπο για να σπρωχτεί η κυβέρνηση να ικανοποιήσει τα αιτήματά τους. Ένας από τους παράγοντες επιτυχίας ήταν ότι στη διαδήλωση του περασμένου Μάρτη εκφράστηκε η ίδια αγωνιστική διάθεση και το μαχητικό πνεύμα των περσινών κινητοποίησεων, του Μάρτη 2006. Από την περσινή κινητοποίηση οι μετανάστες πήραν ένα μάθημα που λέει: «έάν δεν σου δίνουν τα δικαιώματά σου μπορείς να τα κερδίσεις εσύ ο ίδιος». Ένας άλλος παράγοντας για την επιτυχία της πρόσφατης διαδήλωσης ήταν ότι η Κυπριακή Δημοκρατία είναι πια υπόχρεη να εκπλήρωσει τις ευρωπαϊκές της υποχρεώσεις απέναντι στους μετανάστες, κάτι που έχουν συνείδοση οι ίδιοι οι μετανάστες.»

Ρωτήσαμε για την κινητικότητα που παρατηρείται τον τελευταίο καιρό, ανάμεσα στους μετανάστες, όσον αφορά την οργάνωση τους. Ο Jamal ανέφερε σχετικά με αυτό «Εδώ και 3 χρόνια η Κύπρος είναι μια χώρα μέλος της Ε.Ε, όμως η κυπριακή κυβέρνηση εξακολουθεί να μην ικανοποιεί τα αιτήματα των μεταναστών. Κατά τη διάρκεια της πρόσφατης διαδήλωσης ο υπουργός Εσωτερικών δέχτηκε να μιλήσει στους διαδηλωτές και μας υποσχέθηκε ότι οι διαδικασίες εξέτασης των αιτητών ασύλου θα αλλάξουν και πως οι ξένοι φοιτητές από τα τέλη Απριλίου 2007 θα έχουν το δικαίωμα να εργάζονται. Μέχρι στιγμής όμως ακόμη δεν επιτρέπεται στους φοιτητές να εργαστούν. Τώρα όσον αφορά την εξέταση των αιτήσεων για παραχώρηση άσυλου παρατηρόσαμε ότι τα πράγματα κινούνται πιο γρήγορα.

Για αυτό χρειάζεται να συνεχίσουμε να παλεύουμε. Τώρα οι μετανάστες, όσοι εργάζονται, διαμένουν ή φοιτούν στην Κύπρο, οι αιτητές ασύλου και οι πρόσφυγες, όλοι θέλουν να ακουστεί η φωνή τους και συνειδητοποιούν ότι ο μόνος τρόπος για να το επιτύχουν αυτό είναι με το να οργανωθούν και να είναι ενωμένοι. Τους τελευταίους μήνες είδαμε την σύσταση διαφόρων καινούριων συνδεσμών μεταναστών, κάτι που έλειπε προηγουμένως, όπως είναι ο «Αραβικός Σύνδεσμος για την Ειρήνη», η «Ένωση Παλαιστίνιων» και ο Σύνδεσμος μεταναστών από το Νεπάλ.

Θέλω να αναφέρω πως σαν μετανάστες έχουμε τη σταθερή υποστήριξη από την ΚΙΣΑ και άλλες κυπριακές ΜΚΟ όπως είναι η Εργατική Δημοκρατία.

Σαν φοιτητής ο ίδιος, συνεχίζει ο Sadik, νομίζω ότι η επιτυχία της πολυήμερης κινητοποίησης των μεταναστών τον Μάρτη 2006 και δυναμική κινητοποίηση του φετεινού Μαρτίου συνέτειναν ώστε οι ξένοι σπουδαστές να συνειδητοποιήσουν την ανάγκη οργάνωσης αν είναι να προωθήσουμε τα αιτήματά μας και να σταματήσουμε την εκμετάλλευση των φοιτητών κι από τους κολεγιάρχες αλλά και από τα αφεντικά. Αυτός ήταν ένας από τους κύριους λόγους που οδήγησε στο να οργανωθούν οι ξένοι φοιτητές σε μια ενιαία φοιτητική οργάνωση όπως είναι ο Σύνδεσμος Ξένων Φοιτητών Κύπρου.

Μυριάνθη Λοΐζου

Εμπειρίες και εντυπώσεις από το αντιπολεμικό συνέδριο του Καΐρου

Αν υπάρχει κάτι που μου έχει μείνει από το συνέδριο είναι ο πολύχρωμος χαρακτήρας των οργανώσεων και των ακτιβιστών που έλαβαν μέρος. Για 3 ολόκληρες μέρες, πάνω από 1500 άνθρωποι, από διαφορετικά ιδεολογικά ρεύματα, συζητούσαμε για το πώς οι απλοί άνθρωποι μπορούν να αντισταθούν και να παθέγουν ενάντια στον παγκοσμιοποιημένο καπιταλισμό και τον ιμπεριαλισμό. Το συνέδριο ένωσε μουσουλμάνους, σοσιαλιστές και εκαντοντάδες διεθνείς αντιπολεμικούς και αντικαπιταλιστές ακτιβιστές. Ήταν ένα εκπληκτικό μήγα, όπου έδειχνε τη σύνδεση της αντίστασης στη Μέση Ανατολή ενάντια στους βρόμικους πολέμους του Μπούς και των συμμάχων του, με την αντίσταση ενάντια στις νεοφιλελεύθερες πολιτικές, τις ιδιωτικοποιήσεις, τη λιτότητα, τις απολύσεις.

Το συνέδριο είχε ένα απόλυτα δημοκρατικό χαρακτήρα. Δεκάδες άνθρωποι έθυγαιναν στο θήμα και περιγράφανε τις εμπειρίες που έζησαν για το πώς οργάνων και έκτιζαν διάφορα αντιπολεμικά δίκτυα στις χώρες τους. Το πιο εκπληκτικό κομμάτι των ομιλητών ήταν οι φοιτήτριες, μέλη της Μουσουλμανικής Αδελφότητας, μιας από τις κύριες οργανωτικές δυνάμεις του συνέδριου και της κυριότερης αντιπολιτευτικής δύναμης ενάντια στο δικτατορικό καθεστώς του Χόσνι Μουμπάρακ (Αυτό με το οποίο ο Παπαδόπουλος σύναγε συμφωνίες για τα πετρέλαια της περιοχής). Μας περιγράγανε για τις συνεχιζόμενες διώξεις που υφίστανται από το καθεστώς Μουμπάρακ, στην προσπάθειά τους να κινητοποιήσουν και να οργανώσουν φοιτητές στην αντίσταση, απαιτώντας μεταρρυθμίσεις και δημοκρατικές ελευθερίες στη χώρα.

Σε μια περίοδο όπου ο Μπους και οι σύμμαχοί του (συμπεριλαμβανομένης και της Κυπριακής Δημοκρατίας η οποία παραχωρεί διευκολύνσεις) έχουν κυρήξει τον πλεγόμενο «πόλεμο κατά της τρομοκρατίας» και κάνουν πλούτο για «ισλαμιστές φασίστες», το συνέδριο ήρθε και κατέρριψε όλα αυτά τα ύμετα. Όλοι οι περιγόμενοι «τρομοκράτες» συμμετείχαν στο συνέδριο, όπως η Χεζμπολάχ, η οποία ήταν η κύρια αντιστασιακή δύναμη, που πάλευε και νίκησε τη στρατιωτική μυχανή του Ισραήλ το περασμένο καλοκαίρι στον Λιβανό. Εκεί ήταν επίσης αντιπρόσωποι της Παλαιστινιακής και της Ιρακινής αντίστασης, οι οποίοι περιγράγανε τις εμπειρίες και τη δράση τους ενάντια στους ιμπεριαλιστές, εκφράζοντας παράλληλα τη χαρά τους για τη δράση του παγκόσμιου αντιπολεμικού κινήματος. Η δε

Οι γυναίκες της αντίστασης

Όταν με έπεισαν να πάθω μέρος σε αυτό το συνέδριο και έχοντας υπόγυνη μου κάποια παρόμοια συνέδρια εντός της Κύπρου σίχα την εντύπωση ότι απλά θα παρευρισκόμασταν σαν καθοί ακροατές σε ένα μεγάλο αμφιθέατρο και θα ακούγαμε με ευπλάτεια τις ατελείωτες εισαγωγές και τους προηλόγους των διοργανωτών του συνέδριου και πάντα φυσικά υπό την εποπτεία των οργάνων της τάξης, με απαραίτητα στοιχεία το διαβατήριό σου ή την ταυτότητα.

Όταν όμως έφτασα στο συνέδριο πραγματικά εντυπωσιάστικα από την ενέργεια που επικρατούσε

Το τραπεζάκι της κορεατικής αντιπροσωπείας έξω από τον χώρο συζητήσεων του συνέδριου

Μουσουλμανική Αδελφότητα δεν έχασε ούτε λεπτό να συζητά με κόσμο έξω από τις αίθουσες συζητήσεων, να ανταπλάσσουν απόγειες, εμπειρίες και e-mail ώστε να διατηρήσουν μια πιο μόνιμη επαφή με κινήματα και οργανώσεις του παγκόσμιου αντικαπιταλιστικού-αντιπολεμικού κινήματος. Εντυπωσιακό ήταν ότι ο κύριος όγκος των ομιλητών ήταν μουσουλμάνες γυναίκες, οι οποίες ανάλαβαν και τον κυριότερο όγκο των εργασιών του συνέδριου. Και μαζί με αυτές τις γυναίκες ήταν και οι μητέρες των στρατευμένων, που στάλθηκαν και σκοτώθηκαν στο Ιράκ και στο Αφγανιστάν, οι οποίες εξέφρασαν την αθλητεύγγυη και τη συμπαράστασή τους προς την αντίσταση στη Μέση Ανατολή, περιγράφοντας τα δικά τους βιώματα από τη δράση τους στο αντιπολεμικό κίνημα.

Το 5^ο αντιπολεμικό συνέδριο του Καΐρου ένωσε την αντίσταση στη Μέση Ανατολή με την αντίσταση ενάντια στον παγκοσμιοποιημένο καπιταλισμό. Έδειξε με ποιόν τρόπο οργανώσεις και κινήματα από διαφορετικά ιδεολογικά ρεύματα μπορούν να συνεργαστούν και να παθέγουν από κοινού. Σε μια περίοδο όπου ο Μπους και οι σύμμαχοί του απειδούν με νέους πολέμους σε Ιράν και Συρία, ο αέρας του Καΐρου φέρνει την αναγκαιότητα για μαζικότερη συμμετοχή στις αντιστάσεις σε Ανατολή και Δύση.

Φίλιππος Παπανικολάου

στην αίθουσα, την κινητικότητα του κόσμου, την ελευθερία, την εμπιστοσύνη που υπήρχε ανάμεσα στο κόσμο. Κανείς δεν ρώτησε για ταυτότητα και και άλλα παρόμοια. Η κάθε οργάνωση είχε στήσει το τραπεζάκι της και ελεύθερα χωρίς κανένα έλεγχο από κανένα κόμμα μοίραζε τις θέσεις της σε ζητήματα όπως ο πόλεμος στο Ιράκ, στο Λίβανο, αλλά και εσωτερικών ζητημάτων της Αιγύπτου όπως το δικαίωμα της ελεύθερης έκφρασης στα πανεπιστήμια της Αιγύπτου, η καταδίκη σε στρατιωτικά δικαστήρια πολιτών, στην πλειοψηφία τους πανεπιστημιακοί, οι οποίοι

Το γυναικείο φόρουμ, μια από τις πιο ζωντανές συζητήσεις του συνεδρίου

τόλμησαν να μιλήσουν για μεταρρυθμίσεις στην Αίγυπτο.

Και για να λέμε και όλη την αλήθεια, οφείλω να ομοιογύγσω ότι τα πρώτα 5 λεπτά μετά την άφιξή μου στο συνέδριο, οι κυρίαρχες ιδέες της άρχουσας τάξης και της εκκλησίας που τόσα χρόνια μας είχαν κάνει πλύσιτε εγκεφάλου, (διαίτερα όσον αφορά τους μουσουλμάνους, αφού τους παρουσίαζαν πλίγο πολύ ως τύραννους) με είχαν κάνει λίγο νευρική και ανήσυχη πράγμα που ποτέ δεν πίστεua ότι θα ένιωθα. Το ότι βρισκόμουν ανάμεσα σε μουσουλμάνους και διάφορες ισλαμικές οργανώσεις, με έκανε και ένιωθα παράξενα. Πώς έπρεπε να συμπεριφερώ;

Ευτυχώς αυτό κράτησε για μόνο 5 λεπτά αφού όλ' αυτά εξανεμίστηκαν και καταρρίφθηκαν από τους ίδιους τους «τύραννους». Ενθουσιαστικά ίδιαίτερα με το ενδιαφέρον των Αιγυπτίων συντρόφων όχι μόνο απλά για να πουλήσουν ή να μοιράσουν τα φυλλάδιά τους απλά και το ενδιαφέρον που έδειξαν για να μάθουν τις απόγεις του κόσμου. Με πλησίαζαν και με ρωτούσαν για διάφορα θέματα, γιατί ήθελαν να μάθουν τις απόγεις μου! Αυτό δεν το συνάντησα σε κανένα συνέδριο μέχρι τώρα.

Στο συνέδριο επίσης είχα πάει με πολλά ερωτηματικά και γενικά είχα μια πολύ συγχυσμένη άποψη για πολλά θέματα. Για παράδειγμα δεν μπορούσα να καταλάβω τι κοινά μπορούσαν να έχουν οι ισλαμικές οργανώσεις με την αριστερά αφού πίστεua ότι αυτά τα δύο δεν μπορούν να συνυπάρξουν. Μέχρι που βγήκε στο βήμα ο Αδί Φαγιάτ, ο εκπρόσωπος της Χεσμπολλάχ για να μιλήσει. Αναφορά στο Κοράνι καμία! Γιατί το πρόβλημα δεν έχει να κάνει με την θρησκεία απλά με την Νέα Τάξη Πραγμάτων η οποία επιβάλλεται δια πυρός και σιδήρου από την πολιτική των Ηνωμένων Πολιτειών και από την Ευρώπη. Η Χεσμπολλάχ, η οποία κηρύχθηκε από τις ΗΠΑ και κυριαρχεί στα μιαλά της πλειοψηφίας ως μια τρομοκρατική οργάνωση, απέδειξε ακριβώς το αντίθετο μόνο και μόνο από τον κόσμο που βρισκόταν εκεί και κυκλοφορούσε επεύθερα και ανενόχλητα. Οι θέσεις οι οποίες πήρε ήταν πολύ πιο προοδευτικές και ριζοσπαστικές από απλά κομμουνιστικά και σοσιαλιστικά κόμματα της Ευρώπης, αν σκεφτούμε ότι η Χεσμπολλάχ είχε ξεκινήσει ως ένα θροσκευτικό κόμμα. Πλέον η Χεσμπολλάχ εκφράζει όπους εκείνους τους

ανθρώπους οι οποίοι καθημερινά πέφτουν θύματα της πολιτικής των Ηνωμένων Πολιτειών, της Ευρώπης, απλά και των δικτατορικών καθεστώτων που επικρατούν σε αρκετές μουσουλμανικές χώρες, πάντα με την στήριξη των Ηνωμένων Πολιτειών.

Ένας άλλος μύθος που καταρρίφθηκε στο μιαλό μου ήταν το θέμα των μουσουλμάνων γυναικών στην Μέση Ανατολή. Η Δύση καλπιεργεί το πρότυπο της κανονικής μουσουλμάνας με την μπούρκα η οποία είναι παθητικό ον και εξυπηρετεί απλά ως μηχανή αναπαραγωγής. Αυτή ήταν εξάλλου και η δικαιολογία που χρησιμοποίησε ο Μπούς όταν έκανε τον πόλεμο στο Αφγανιστάν. Για να απελευθερώσει τις γυναίκες από την καταπίεση. Η συνάντηση που έγινε από το γυναικείο forum με θέμα «Γυναίκες και αντίσταση» ήταν μια συγκλονιστική αποκάλυψη του πραγματικού προσώπου των γυναικών με την μπούρκα. Αν αυτές οι γυναίκες οι οποίες συνέβαλαν στην αντίσταση στον αραβικό κόσμο και χρησιμοποίησαν συνειδητά και υπέρ τους τα πατριαρχικά σύμβολα, δηλαδή την αραβική μαντίλα και τον φερετζέ για απόκρυψη όπλων ή φυλλαδίων, είναι για να τις πιπόμαστε, τότε δεν ξέρω και εγώ πώς πρέπει να νιώθουμε εμείς για τους εαυτούς μας. Οι εικόνες και τα video που προβλήθηκαν έδειχναν την αντίσταση των μουσουλμάνων γυναικών απλά και την «ειρηνική εγκαθίδρυση της Δημοκρατίας» μέσα στα κινήματα αντίστασης στην καρδιά των μουσουλμανικών κρατών.

Είναι τόσα πολλά ακόμη που θέλω να πω απλά θα αρκεστώ μόνο στην γενική εικόνα που μου έμεινε φεύγοντας από το συνέδριο. Ότι ο κόσμος πλέον είναι σαν ένα ηφαίστειο που βράζει και είναι έτοιμο να εκραγεί. Η αντίσταση στην Μέση Ανατολή μεγαλώνει μέρα με την μέρα έχοντας και στο πλευρό της, τις επαναστατικές οργανώσεις της Δύσης, πράγμα που δείχνει ότι η αντίσταση ενάντια στην καπιταλιστική δικτατορία δεν έχει να κάνει ούτε με θρησκεία, ούτε με εθνικότητα, ούτε με φύλο.

Έχοντας αναιρέσει με βίαιο τρόπο το δικαίωμα στην ζωή, την αξιοπρέπεια και την ανθρώπινη περιφάνια, στους ήδαιούς της Μέσης Ανατολής, ο μόνος τρόπος για επανάκτηση των βασικών αυτών δικαιωμάτων είναι η αντίσταση.

Δέσποινα Παμπακά

Η εκπαιδευτική «μεταρρύθμιση»

«Για να έρθει το Χάρβαρντ στο Αιγαίνεω»... με αυτές τις υποκριτικές κορώνες προωθεί η κυβέρνηση Καραμανλή την αναθεώρηση του άρθρου 16 και το Νόμο-Πλαίσιο. Πίσω από αυτές τις κορώνες των υπουργών κρύβεται ένας πολυεπίπεδος αποικισμός των Πανεπιστήμιων από τις επιχειρήσεις. Πίσω από τα ωραία λόγια και τις υποκρισίες των υπουργών του Καραμανλή κρύβεται μια νεοφιλελεύθερη επίθεση κατά της δημόσιας παιδείας. Μια επίθεση που την βιώνουμε και εμείς στην Κύπρο, αλλά σε αντίθεση με την Ελλάδα, χωρίς καμιά ουσιαστική αντίδραση από το φοιτητικό κίνημα ή την αριστερά.. Τα τελευταία δυο περίπου χρόνια είδαμε την κυβέρνηση της «Αλλαγής» να περικόπτει, από τη μια, τις θέσεις των φοιτητών στο πανεπιστήμιο, όπως έκανε με τους δασκάλους με το πρόσχημα ότι μακραίνει ο κατάλογος των αδιόριστων, και από την άλλη να προωθεί το νομοσχέδιο που επιτρέπει την ίδρυση ιδιωτικών πανεπιστημίων που προσφέρουν και προγράμματα για δασκάλους. Στόχος βέβαια είναι η μετατροπή της Κύπρου σε κέντρο 'προσφοράς εκπαιδευτικών υπηρεσιών', δηλαδή πώλησης προϊόντος, ένας στόχος απόλυτα εναρμονισμένος με τις προσταγές της 'ελεύθερης αγοράς' στην εκπαίδευση και ιδιαίτερα στην δημόσια παιδεία, που τελικά υποσκάπτεται. Τα επιχειρήματα των δυο κυβερνήσεων μπορεί να είναι διαφορετικά αλλά ο στόχος παραμένει ο ίδιος... Η ιδιωτικοποίηση της παιδείας. Ο Πάνος Γκαργάκας από το περιοδικό «Σοσιαλισμός από τα Κάτω»– του Σοσιαλιστικού Εργατικού Κόμματος, αδελφής οργάνωσης στην Ελλάδα– εξηγεί γιατί αυτή η επίθεση κατά της παιδείας είναι τόσο σημαντική για τις νεοφιλελεύθερες κυβερνήσεις, και πώς οι συγκρούσεις με αυτά τα σχέδια έχουν αντικαπιταλιστικό περιεχόμενο.

Η προσπάθεια της Νέας Δημοκρατίας να αναθεωρήσει το άρθρο 16 του Συντάγματος και να επιβάθμισεί ένα νέο Νόμο-Πλαίσιο για τα Πανεπιστήμια αποδεικνύεται το πιο σκληρό μέτωπο των «μεταρρυθμίσεων» του Καραμανλή. Σπάνια μια κυβέρνηση έχει υποστεί τόσα πολλά επί τόσο μεγάλο χρονικό διάστημα. Γιατί αυτή η λυσσαλέα επιμονή; Τι είναι αυτό που πιέζει τη Μαριέττα Γιαννάκου και όλη την Ν.Δ να επιμένει σε αλληλέγες που συναντούν τόση αντίσταση;

Η αράντηση που δίνουν οι ίδιοι οι υπουργοί με το στόμα π.χ του Γιακουμάτου, είναι ότι αγωνίζονται για τα παιδιά των Δυτικών Συνοικιών, για τη δυνατότητα «να έρθει το Χάρβαρντ στο Αιγαίνεω». Πρόκειται για κλασσική οργουσιονική αντιστροφή της πραγματικότητας. Η κυβέρνηση που έκλεισε τις πόρτες της Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης για χιλιάδες παιδιά με την περιβόητη «βάση του 10», παριστάνει τον προστάτη τους. Η απάτη γίνεται ακόμα πιο εξοργιστική αν πάρουμε υπόψη μας ότι η ρύθμιση με τη «βάση του 10» απέκλεισε κατά κύριο λόγο παιδιά από τις μη-προνομιούχες περιοχές, αυτά που οι κάθε λογής

Γιακουμάτοι παριστάνουν ότι υπερασπίζονται απέναντι στα «προνόμια» των φοιτητών των Δημοσίων ΑΕΙ-ΤΕΙ που κάνουν καταθήγεις.

Στην πραγματικότητα, βέβαια, η προσπάθεια να νομιμοποιηθούν ως Πανεπιστήμια τα ιδιωτικά κολέγια ευνοεί τους ιδιοκτήτες αυτών των ιδρυμάτων και όχι την πελατεία τους. Το μόνο σίγουρο αποτέλεσμα μιας τέτοιας εξέλιξης θα ήταν να αυξήσει την πελατεία και τα διδακτρά που είναι υποχρεωμένη να πληρώνει. Οσο για την ποιότητα των προσφερόμενων υπηρεσιών, τίποτα δεν θα άλλαζε. Δεν είναι το άρθρο 16 που κρατάει μακριά τα Χάρβαρντ αυτού του κόσμου και περιορίζει την ποιότητα στο γνωστό χαμηλό επίπεδο των ιδιωτικών κολεγίων που λειτουργούν και σήμερα στην Ελλάδα.

Είναι η ίδια η πολιτική που εφαρμόζουν τα μεγάλα επώνυμα Πανεπιστήμια του εξωτερικού για την προσέλκυση φοιτητών με διδάκτρα. Πάρτε για παράδειγμα το London School of Economics. Το ένα τρίτο του εισοδήματος που προέρχεται από τα υγιά διδακτρά του πληρώνουν φοιτητές από όλα τα μέρη του κόσμου

εκτός Ε.Ε, ιδιαίτερα από την Κίνα, για να γίνουν δεκτοί. Στην Οξφόρδη και στο Κέιμπριτζ πρόσφατα είχαν συμβεί ακαδημαϊκά σκάνδαλα από τις σχέσεις με πριγκηπικές οικογένειες της Σαουδικής Αραβίας. Είναι σίγουρο ότι οι μάνατζερ αυτών των διεθνούς φήμης ιδρυμάτων βλέπουν την πελατεία τους να προέρχεται μάλλον από την Εκάπι παρά από το Αιγάλεω και σε κάθε περίπτωση την περιμένουν στην έδρα τους αντί να της ιδρύσουν «παραρτήματα» επί τόπου. Τα «παραρτήματα» δημιουργούνται από χαμηλότερου επιπέδου «σχολάρχες».

Το λόγο που αυτών των σχολαρχών ασφαλώς έχει δεσμούς με τη Νέα Δημοκρατία και δεν ξεχνάει τον ευεργετικό ρόλο που έχει παιξει η «μεταρρύθμιση». Σουφλιά για τα ιδιωτικά μεταπλουκειακά εκπαιδευτήρια πριν 15 χρόνια. Παρόλα αυτά, δεν βρίσκεται εκεί η κινητήρια δύναμη για τη σημερινή «μεταρρύθμιση» της Γιαννάκου. Αυτό το λόγο που από μόνο του δεν θα άξιζε το πολιτικό κόστος που πληρώνει η κυβέρνηση. Η «μεταρρύθμιση» συνδέεται με τις ευρύτερες ανάγκες του καπιταλισμού στην εκπαίδευση και γι' αυτό ζεκίνει με τη συναίνεση και του ΠΑΣΟΚ και της Νέας Δημοκρατίας.

Καπιταλισμός και Εκπαίδευση

Η ίδια η δημιουργία του εκπαιδευτικού συστήματος είναι δεμένη με την ανάπτυξη του καπιταλισμού. Μέχρι τον 19ο αιώνα η έννοια της εκπαίδευτικής πρόνοιας για τη μεγάλη μάζα του πληθυσμού ήταν ανύπαρκτη.

Τα όποια εκπαιδευτικά ιδρύματα ήταν περιορισμένα στην αναπαραγωγή στεπεχών της άρχουσας τάξης. Οι ανάγκες, όμως, που προέκυψαν από τη μαζικοποίηση της εργατικής τάξης, άλλαξαν τα δεδομένα.

Τα παιδιά των αγροτών μπορούσαν να γίνουν παραγωγικοί καλλιεργητές των χωραφιών και χωρίς ιδιαίτερη μόρφωση πέρα από τις γνώσεις που τους μετέδιδε η οικογένεια. Τα παιδιά που πήγαιναν στα εργοστάσια και στις επιχειρήσεις της πόλης, όμως, έπρεπε να αποκτήσουν γνώσεις για να γίνουν παραγωγικοί εργάτες. Γραφή, ανάγνωση και αριθμητική ήταν στοιχειώδεις προϋποθέσεις ακόμα και για να κινηθούν στο περιβάλλον των πόλεων, πολύ περισσότερο για να κινήσουν τα μηχανήματα στις δουλειές τους. Αυτές οι ανάγκες δεν μπορούσαν πια να καλύπτονται από σχολές μαθητείας των ίδιων των εργοδοτών και των συντεχνιών ή της εκκλησίας. Το κράτος ήρθε να αναλάβει αυτό το ρόλο με το μαζικό δημόσιο εκπαιδευτικό σύστημα. Ένα πρώτο κύμα επέκτασης κάλυψε την περίοδο από τα τέλη του 19ου αιώνα μέχρι τα μέσα του 20ου αιώνα.

Η μεγάλη αλλαγή για τα Πανεπιστήμια, όμως, ήρθε κατά κύριο λόγο μετά τον Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο. Η μεταπολεμική περίοδος από το 1945 μέχρι τη δεκαετία του 1970 ήταν χρόνια τεράστιας καπιταλιστικής ανάπτυξης, συσσώρευσης και συγκέντρωσης του κεφαλαίου.

Ήρθαν μεγάλες αλλαγές στο μέγεθος, στην τεχνολογία και στην παραγωγικότητα των επιχειρήσεων. Από τον καπιταλιστή που έκανε κουμάντο αυτοπροσώπως σε μια συχνά οικογενειακή επιχείρηση με τη βοήθεια ενός λογιστή, ενός μηχανικού και ενός δικηγόρου περάσαμε στο μεγαλομέτοχο που επιβάλλει τις επιλογές του μέσα από μια ολόκληρη εταιρική γραφειοκρατία με μάνατζερ, λογιστήρια, τεχνικά γραφεία και νομικές υπηρεσίες. Αντίστοιχα η εργατική τάξη επεκτάθηκε για να συμπεριλαβεί πέρα από τους εργάτες στην αλυσίδα παραγωγής όλα τα κομμάτια που δουλεύουν στις υπηρεσίες όχι μόνο της κυκλοφορίας των εμπορευμάτων και του κεφαλαίου, αλλά και στην ίδια την αναπαραγωγή της εργατικής τάξης.

Έγινε βιομηχανία το θέαμα και εργοστάσια τα νοσοκομεία και τα σχολεία. Το πτυχίο έπαιγε να είναι διαβατήριο προς το μεσόστρωμα και έγινε προσόν για ολόκληρα τμήματα της εργατικής τάξης.

Και πάλι το κράτος ήταν αυτό που ανέλαβε να υπορετήσει αυτές τις αλλαγές με τη μεγάλη επέκταση του Δημόσιου Πανεπιστήμιου και τη μαζικοποίηση της Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης. Στην Ελλάδα, το ποσοστό των πτυχιούχων στον πληθυσμό σκαρφάλωσε από το 1.8% το 1961 στο 4.5% το 1971 και στο 7.8% το 1981. Χωρίς αυτό το μαζικό ρεύμα που πέρασε από τα Πανεπιστήμια, δεν θα ήταν δυνατόν το ΑΕΠ της ελληνικής οικονομίας να καλύψει την απόσταση που χωρίζει τη δεκαετία του '50 με το σήμερα.

Νεοφιλελεύθερη επίθεση

Γιατί, ποιόποιο, «ξαφνικά» η σημερινή επίθεση στο Δημόσιο Πανεπιστήμιο; Έχει πάγει ο καπιταλισμός να έχει ανάγκη από τη μηχανή ανάπτυξης που τον υπορέτησε τόσο αποτελεσματικά; Για να καταλάβουμε τις πιέσεις που ωθούν προς τη σημερινή «μεταρρύθμιση» χρειάζεται να πάρουμε υπόψη δύο μεγάλες αλλαγές.

Η πρώτη είναι η στροφή προς τις περικοπές των δημοσίων κοινωνικών δαπανών και τη συμπίεση του κόστους εκπαίδευσης που σημειώνεται διεθνώς μετά τις μεγάλες οικονομικές υφέσεις του 1970 και 1980. Οι κρίσεις εκείνες, που τότε είχαν ονομαστεί «πετρελαϊκές», σημάδευαν μια καμπή στην πορεία του συστήματος. Οι ρυθμοί ανάπτυξης στα τελευταία τριαντα χρόνια του 20ου αιώνα είναι πολύ χαμηλότεροι σε σύγκριση με τα προηγούμενα τριάντα. Τα ποσοστά Κερδοφορίας ποτέ δεν επιστρέφουν στα ύψη των χρυσών πρώτων μεταπολεμικών δεκαετιών. Τα δημόσια οικονομικά αντιμετωπίζουν αληθεύτηκαν σοκ με φαινόμενα υπερχρέωσης και άνοδο των ποσοστών του προϋπολογισμού που πηγαίνουν σε τόκους. Μέσα σε εκείνες τις κρίσεις αναδύθηκε σαν καπιταλιστική απάντηση ο νεοφιλελεύθερισμός ή μονεταρισμός ή Θατσερισμός όπως ονομάστηκε στην αρχή.

Η Μάργκαρετ Θάτσερ πρωτοέγινε διάσημη στη Βρετανία ως Υπουργός Παιδείας που έκουε το δωρεάν γάλα για τους μικρούς μαθητές. «Mrs Thatcher–Milk Snatcher» «Κυρία Θάτσερ, η κλέφτης του γάλακτος» ήταν ένα από τα πρώτα συνθήματα εναντίον της. Από τότε έχει κυλήσει πολύ νερό και η πολιτική συμπίεσης του κόστους του δημόσιου εκπαιδευτικού συστήματος μέσα από περικοπές και ιδιωτικοποιήσεις έχει γίνει ορθοδοξία για όλες τις κυβερνήσεις.

Αρχικά, μέσα από τις διαστάσεις που έφτασε να πάρει η δημοσιονομική κρίση παντού και ιδιαίτερα σε χώρες όπως η Ελλάδα, η επίθεση αυτή έφτασε ακόμα και σε απόπειρες συρρίκνωσης της Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης. Θυμηθείτε από πότε έχει να δημιουργηθεί νέο Πανεπιστήμιο στην Ελλάδα, σε αντίθεση με την εποχή που ιδρύονταν τα Πανεπιστήμια της Πάτρας, της Θράκης και των Ιωαννίνων και μετατρέπονταν σε Πανεπιστήμια η ΑΣΟΕΕ, η Πάντειος, η Βιομηχανική και η Γεωπονική. Ανάμεσα στο 1985 και το 1995 ο αριθμός των εισακτέων μειώθηκε γύρω στο 20%. Οι δαπάνες για την Παιδεία που κορυφώθηκαν στο 12% περίπου του προϋπολογισμού το 1979, υποχώρησαν κοντά στο 6% στα μέσα της δεκαετίας του 1990. Όλα αυτά μπορεί να θοίθωσαν τον ελληνικό καπιταλισμό να ξεπεράσει τα βάθη της κρίσης των δημοσίων οικονομικών με τα τεράστια ελλείμματα και να πετύχει την ένταξη του στο Ευρώ, αλλά η συρρίκνωση της Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης δεν μπορούσε να είναι μακροπρόθεσμη επιλογή. Γιατί η ανάγκη για διεύρυνση της συμμετοχής των πτυχιούχων στην οικονομία όχι μόνο παρέμεινε αλλά ενισχύθηκε.

Τα τελευταία δέκα χρόνια η εισβολή των νέων τεχνολογιών πήρε τέτοιες διαστάσεις ώστε οι απολογιστές του καπιταλισμού έφτασαν στο σημείο να μιλούν για μια «νέα οικονομία», «οικονομία της γνώσης», όπου τα κέρδη δεν προέρχονται πλέον από τον ιδρώτα των εργατών στην υλική παραγωγή αλλά από την αξιοποίηση των ιδεών και των γνώσεων. Αυτή η φιλοθογία είναι διαστρέβλωση της πραγματικότητας. Τα κέρδη δεν έχουν πάγει να θυγαίνουν από την

υπεραξία που παράγει η εργατική τάξη. Αυτό που αλλάζει είναι ότι απαιτείται ένα πολύ πιο εκπαιδευμένο εργατικό δυναμικό για να βάλει σε κίνηση τις τεχνολογίες αιχμής. Χρειάζονται περισσότεροι και όχι λιγότεροι πτυχιούχοι. Οι μεγάλες επιχειρήσεις χρειάζονται περισσότερα ερευνητικά κέντρα για να σταθούν όρθιες στον τεχνολογικό ανταγωνισμό της παγκόσμιας αγοράς.

Πώς, μπορούν να συμβιβαστούν αυτές οι αντιφατικές απαιτήσεις του σημερινού καπιταλισμού από τα Πανεπιστήμια; Πώς μπορούν να εκπαιδεύονται περισσότεροι πτυχιούχοι και να αξιοποιούνται τα Πανεπιστήμια ως ερευνητικά κέντρα χωρίς να αυξάνονται οι δημόσιες δαπάνες γι' αυτά; Η απάντηση δρίσκεται στις νεοφιλελεύθερες «μεταρρυθμίσεις» που δηλέουμε να προωθούν οι κυβερνήσεις τα τελευταία χρόνια. Τα σχέδια της Γιαννάκου είναι απλή αντιγραφή αντίστοιχων προσπαθειών που πρωθιμόνυν νεοφιλελεύθερες κυβερνήσεις διεθνώς και κωδικοποίηθηκαν από τους υπουργούς Παιδείας της ΕΕ με σύμβολο τις περιβότες αποφάσεις της Μπολόνια.

Οι βασικές ιδέες αυτής της «μεταρρύθμισης» είναι απλές. Η πρώτη είναι το άνοιγμα της γαλήνας στην κατάταξη των Πανεπιστημίων σε πολλές βαθμίδες μιας ιεραρχίας. Σήμερα όλα τα ιδρύματα θεωρούνται τυπικά ισάξια και οι Πανεπιστημιακοί ονομάζονται Διδακτικοί και Ερευνητικοί Προσωπικό. Η νεοφιλελεύθερη «μεταρρύθμιση» θέλει να φέρει το διαχωρισμό ανάμεσα σε Πανεπιστήμια πρώτης διαλογής που έχουν την δυνατότητα να κάνουν έρευνα και υψηλού επιπέδου διδασκαλία και σε Πανεπιστήμια που περιορίζονται στην φτηνή και ταχύρυθμη παραγωγή πτυχιούχων.

Οχι ότι σήμερα δεν υπάρχουν τέτοιες διακρίσεις. Άλλά στην «μεταρρύθμιση» θέλει να τις συστηματοποιήσει με τη λεγόμενη «αξιοπόγονη» και να τις οξύνει διαφοροποιώντας την χρηματοδότηση ανάλογα με την ποιότητα. Στο ένα άκρο ιδρύματα με πρόσβαση στα κονδύλια των ερευνητικών προγραμμάτων και στο άλλο ιδρύματα με συμβασιούχους πανεπιστημιακούς που διδάσκουν σε μαζικές τάξεις. Στη Βρετανία ο αριθμός φοιτητών που αντιστοιχεί σε κάθε μέλος ΔΕΠ αυξήθηκε 150% τα τελευταία τρίαντα χρόνια και αυτός είναι ο μέσος όρος. Στην Οξφόρδη και στο Κέιμπριτζ η αναλογία δεν άλλαξε πολύ, αλλά στα νέα μαζικά πανεπιστήμια η σχέση του διδάσκοντα με τους φοιτητές είναι τόσο όσο και του εργάτη της αλισίδας συναρμολόγησης που τρέχει να προλάβει τα κομμάτια καθώς περνούν από μπροστά του.

Μια δεύτερη βασική «μεταρρυθμιστική ιδέα» είναι ο περιορισμός των δυνατότητων ελέγχου που έχουν το ΔΕΠ και οι φοιτητές πάνω στην Διοίκηση του Πανεπιστημίου. Σήμερα όλα τα μέλη του ΔΕΠ και οι εκπρόσωποι των φοιτητών εκλέγουν τις Πρυτανικές Αρχές αλλά και Κοσμήτορες των Σχολών, Προέδρους Τμημάτων και Διευθυντές Τομέων. Αυτές είναι ρυθμίσεις που κατακτήθηκαν μετά τη Μεταπολίτευση, κάτω από το βάρος που είχε το φοιτητικό κίνημα μετά την εξέγερση του Πολυτεχνείου και χάρη στις μεγάλες απεργίες των τότε Βοηθών και Επιμελητών.

Το ξήλωμα τους έχει προφανή σημασία για την επιβολή της σχολικής πειθαρχίας στα κατώτερα σκαλοπάτια της ιεραρχίας των μελλοντικών πανεπιστημιων. Η μαζική παραγωγή πτυχιούχων από φτηνό εκπαιδευτικό προσωπικό χρειάζεται και την σχετική πειθαρχία του εργοστασίου. Άλλα ακόμα ποι σημαντική είναι η ανατροπή των δημοκρατικών κατακτήσεων στα κορυφαία Πανεπιστήμια που θα εισπράττουν τις χορηγίες των ερευνητικών προγραμμάτων όχι μόνο από την Ε.Ε αλλά και απευθείας από τις επιχειρήσεις. Εδώ η διαχείριση απαιτεί το διευθυντικό δικαίωμα του μάνατζερ, απερισπαστου από δημοκρατικούς ελέγχους. Η λυσσασθέα επιθεσης κατά της ΠΟΣΔΕΠ δεν αφορά μόνο τη σημερινή συγκυρία της μάχης ενάντια στα σχέδια της κυβερνησης, αλλά και το μέλλον.

Μέσα από αυτή την ευρύτερη εικόνα των αναγκών του καπιταλισμού σήμερα καταλαβαίνουμε πώς οι αλλαγές που προωθεί η κυβέρνηση ανοίγουν το δρόμο για ένα πολυεπίπεδο και ευέλικτο αποκισμό των Πανεπιστημίων από τις επιχειρήσεις. Σε ένα χαμηλό επίπεδο ανοίγει ο δρόμος για τα ιδιωτικά «πανεπιστημιακά» κολέγια που θα είναι ουσιαστικά εξωραϊσμένες σχολές μαθητείας δεμένες με κάποιες επιχειρήσεις.

Αυτό το μέλλον μπορούμε να το δούμε παραδείγματος χάρη στη Γερμανία όπου το «Διεθνές Πανεπιστήμιο της Βρέμης» (ένα ιδιωτικό πανεπιστήμιο) μετονομάστηκε σε Πανεπιστήμιο Γιάκομπς ύστερα από τη «δωρεά» 200 εκατομμυρίων ευρώ από τον Κύριο Κλάους Γιάκομπς (των γνωστών καφέδων). Ένα άλλο παράδειγμα μπορούμε να δούμε στις ΗΠΑ, όπου η Lanreat Education, ένα ίδρυμα με 240.000 σπουδαστές σε 15 χώρες εξαγοράστηκε από όμιλο κερδοσκόπων για 3,8 δισεκατομμύρια δολάρια! Αυτό το ιδιωτικό πανεπιστήμιο είχε εισάγει τις μετοχές του στο Χρηματιστήριο Nasdaq και τις είδε να πενταπλασιάζονται μέσα στα τελευταία τέσσερα χρόνια, με απότελεσμα να γίνει στόχος εξαγοράς από τα ειδικά funds που γάχνουν τέτοιες ευκαιρίες στα χρηματιστήρια. Αυτά δηλέουν οι «σκοριάρχες» των ιδιωτικών κοίτηγών και αδημονούν να προχωρήσει η «μεταρρύθμιση» της Μαριέττας.

Άλλα και σε ένα ανώτερο επίπεδο επεκτείνονται οι δυνατότητες για τις μεγάλες επιχειρήσεις να καλύπτουν τις ερευνητικές τους ανάγκες μέσα από τα κορυφαία Δημόσια Πανεπιστήμια. Η εποχή που οι εταιρείες βολεύονταν με τα δικά τους εργαστήρια έχει περάσει. Το πρότυπο δεν είναι πια τα Bell Laboratories (τα περιφόρμα εργαστήρια του τηλεπικοινωνιακού μονοπωλίου των ΗΠΑ), ακόμα και για τις πιο μεγάλες πολυεθνικές. Οι απαιτήσεις για ερευνητικά προγράμματα είναι πια τόσο μεγάλες και σύνθετες που χρειάζονται ένα ολόκληρο δίκτυο από σχέσεις με Πανεπιστημιακά Ερευνητικά Κέντρα σε διεθνή κλίμακα. Από όων πηγάζει η πίεση στα καλύτερα δημόσια πανεπιστήμια να ανοιχτούν στις συνεργασίες και τις χορηγίες από τις μεγάλες επιχειρήσεις.

Το περιβότο Imperial College του Λονδίνου, ένα από τα κορυφαία Πολυτεχνεία του κόσμου έχει προχωρήσει τόσο πολύ τέτοιες συνεργασίες ώστε το περασμένο καλοκαίρι η εταιρία Έρευνα και Τεχνολογία που έχει ιδρύσει, η Imperial Innovations, μπήκε στο Χρηματιστήριο το οποίο έκρινε στις 14% των μετοχών της αξίζει 25 εκατομμύρια λίρες (δηλαδή είναι μια επιχείρηση αξίας 270 εκατομμυρίων ευρώ!).(αναφέρεται από τον Alex Callinicos στο φυλλάδιο «Universities in a Neoliberal World»).

Κι ας μην νομίζει κανείς ότι τα ελληνικά Πανεπιστήμια δεν έχουν τέτοιες δυνατότητες. Τα ερευνητικά δίκτυα είναι διεθνή και τα πιο πετυχημένα πανεπιστημιακά ερευνητικά ιδρύματα φροντίζουν να δίνουν «υπεργολαβίες» και να αξιοποιούν τις δυνατότητες των καλύτερων συναδέλφων τους στο εξωτερικό. Στην Ευρωπαϊκή Ένωση αυτή η δικτύωση είναι ήδη προχωρημένη από την εποχή που ο Μιτεράν καθέρωσε τη χρηματοδότηση ερευνητικών προγραμμάτων μέσω της Ε.Ε.

Επιπλέον, η Κρήτη φημίζεται για τις συνεργασίες με αμερικανικά πανεπιστήμια. Η «ιερή αγανάκτηση» του Πρύτανη της Κρήτης που βγήκε στις τηλεοράσεις να καταγγείλει το □συλο και να βλέπει «ναρκομανείς μέσα στο ΕΜΠ» είναι απόλυτα κατανοητή. Φαντάζεται οτι χωρίς αυτά τα ευπόδια το ίδρυμα του θα μπορούσε να είναι μέτοχος δίπλα σε κάποιο Imperial College.

Πραγματικά, το κίνημα του □ρθρου 16 υγώνει εμπόδια σε όλη αυτή την πολυεπίπεδη εισβολή του κέρδους στα Πανεπιστήμια. Είναι ένα κίνημα με γνήσιο αντικαπιταλιστικό περιεχόμενο και δεν είναι τυχαίο ότι στον σκληρό πυρήνα του βρίσκεται η αντικαπιταλιστική Αριστερά. Η συνέχεια αυτής της σύγκρουσης προβλέπεται θυελλώδης.

Ούτε μέρα παραπάνω ούτε σέντ λιγότερο

Ο υπουργός Εργασίας και οι ηγεσίες των συντεχνιών άρχισαν διάλογο για τα μέτρα που η κυβέρνηση θέλει να εφαρμόσει στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τ.Κ.Α.). Η κυβέρνηση αφού κατέφερε να περάσει την αύξηση του ορίου αφυπηρέτησης από τα 60 στα 63 στο Δημόσιο τομέα και στους ημικρατικούς. Τώρα έβαλε πλάτω για να αυξήσει τις εισφορές των εργαζομένων στο ΤΚΑ και το όριο σύνταξης στον ιδιωτικό τομέα από 63 στα 65.

Όσα έμοιαζαν άπιαστο όνειρο για την κυβέρνηση Κληρίδη, φαίνεται πως η κυβέρνηση της αλλαγής καταφέρνει να τα υλοποιεί. Μόνο στους εκπαιδευτικούς δεν έχει καταφέρει να περάσει τα σχέδια της.

Χοντρά ψέματα

Η επίθεση στα σχέδια σύνταξης και στα ασφαλιστικά ταμεία, δεν είναι μία επιλογή των εργοδοτών και της κυβέρνησης μόνο στην Κύπρο. Παρόμοια σχέδια σίχαμε στην Ευρώπη από τον Σρέντερ στην Γερμανία, τον Μπερλουσκόνι στην Ιταλία και τον Σημίτη στην Ελλάδα.

Μήπως ξαφνικά όλα τα ταμεία σύρονται την Ευρώπη καταρρέουν; Όχι φυσικά. Η επίθεση στα σχέδια σύνταξης είναι επιλογή της άρχουσας τάξης σ' οι ολόκληρη την Ευρώπη η οποία θέλει να ξεφορτωθεί τα βάρον για το ασφαλιστικό και τις συντάξεις και να τα φορτώσει στις πλάτες των εργαζομένων. Είναι κομμάτι της νεοφιλελεύθερης πολιτικής και των επιθέσεων τους στην εργατική τάξη, για να τονώσουν τα κέρδη τους και την «ανταγωνιστικότητα» των οικονομιών τους. Τα όσα λένε, περί μέτρων για την βιωσιμότητα του Ταμείου είναι χοντρά ύμεματα.

Τα επιχειρήματα που προβάλλουν είναι ότι αυξήθηκε, ο μέσος όρος ζωής που σημαίνει ότι εκταμιεύονται πολύ περισσότερα περιπτώσεις από το ΤΚΑ σε συντάξεις, ενώ τα έσοδα του μειώνονται, αφού όλο και λιγότερα

εισρέουν στο ταμείο (λόγω υπογεννητικότητας και της γήρανσης του πληθυσμού). Αυτό λένε, χωρίς την παράταση του ορίου αφυπηρέτησης, βάζει σε κίνδυνο τη διασφάλιση της συνέχισης της παροχής συντάξεων στις μέληουσες γενιές. Έτσι, λένε, οι σημερινοί 40άροδες μέχρι το 2020 θα θρουν το ταμείο μισοάδειο, ενώ τα παιδιά μας εντελώς άδειο, το ταμείο θα καταρρεύσει.

Η λύση που προτείνουν είναι να δουλεύουμε περισσότερα χρόνια και να εισφέρουμε περισσότερα. Η Διεθνής Τράπεζα προτείνει την αύξηση του ορίου σύνταξης στα 67 ακόμα και τα 70 σαν την πανάκεια για να σωθεί το ταμείο. Η ηλικία γύρω στα 50 είναι η πιο παραγωγική ηλικία και στη συνέχεια αρχίζει η κάμψη. Γι' αυτό η σύνταξη στα 60 δεν είναι πολυτέλεια αλλά είναι ο τρόπος να μπορέσουμε να ζήσουμε περισσότερο απολαμβάνοντας όσο γίνεται μια καλύτερη ποιότητα ζωής. Για την κυβέρνηση και τους εργοδότες η αύξηση του ορίου ηλικίας των εργαζομένων είναι δυσάρεστη εξέλιξη αντί μια κατάκτηση. Θέλουν να μας τιμωρήσουν γιατί ζούμε περισσότερο από τους παππούδες και τους πατεράδες μας. Στην πραγματικότητα προτιμούν να πεθαίνουμε νεότεροι και να μη φτάσουμε να φάμε σύνταξη.

Το επιχείρημα τους ότι η γήρανση του πληθυσμού σε συνδυασμό με την υπογεννητικότητα ανατρέπει την μαθηματική σχέση μεταξύ ασφαλισμένων και συνταξιούχων, έχει μια βάση, αλλά είναι μόνο η μισή αλήθεια. Πράγματι ο μέσος όρος ζωής από τα 69 για τους άνδρες και 72 για τις γυναίκες, αυξήθηκε σήμερα, στα 77 και 81 αντίστοιχα. Όμως η όποια αύξηση των δαπανών του Ταμείου μπορεί να καλυφτεί. (Τη δεκαετία 1992–2002 η αύξηση των δαπανών του ΤΚΑ για συντάξεις ήταν μόνο 2%). Η αύξηση της παραγωγικότητας μέσα από την εξέλιξη της τεχνολογίας, αυξάνει και τον πλούτο που παράγεται στην κοινωνία.

Έτσι το 2050 με τους σημερινούς ρυθμούς, ακόμα και με τον σημερινό αριθμό εργαζομένων, ο πλούτος που θα παράγεται στην κοινωνία θα είναι υπερδιπλάσιος.

Ελλείμματα

Αλλοί ένα επιχείρημα που προβάλλει η κυβέρνηση για την αύξηση του ορίου αφυπηρέτησης, είναι η μείωση των ελλείμμάτων και η ενίσχυση των δημοσίων οικονομικών με στόχο την ένταξη στην ONE μέχρι το 2008. Έτσι φορτώνει τα ελλείμματα στις πλάτες των εργαζόμενων, οι οποίοι είναι οι μόνοι που δεν φτάνε για τα ελλείμματα των δημόσιων ταμείων. Τα ελλείμματα τα δημιούργησαν οι εργοδότες και η κυβέρνηση. Οι εργοδότες οι οποίοι κατακρατούν τις εισφορές των εργαζομένων στο ταμείο γύρω στα 40 εκατομμύρια κάθε χρόνο και βάζουν στο ταμείο πιο χαμηλής εισφορές από αυτές που προβλέπονται με βάση τους πραγματικούς μισθούς των εργαζομένων τους.

Τα ελλείμματα οφείλονται στο ότι όλες οι Κυβερνήσεις βάζουν χέρι στα αποθέματα του ΤΚΑ σαν εύκολη λύση δανεισμού. Οφείλονται στις στρατιωτικές δαπάνες και εξοπλισμούς, στα δεκάδες σκάνδαλα όπως αυτό του νέου Γενικού Νοσοκομείου Λευκωσίας, στις φοροαπαλλαγές και τις επιδοτήσεις του κεφαλαίου και στην φοροαπαλλαγή των γερακιών του χρηματιστηρίου και τις εκκλησιαστικής περιουσίας.

Η υποκρισία τους λοιπόν δεν έχει όρια. Αυτοί οι οποίοι αφήνουν τους νέους χωρίς δουλειές και τους καταδικάζουν στην ανεργία χύνουν τώρα κροκοδειά δάκρυα για το ότι οι νέοι θα δρουν άδεια ταμεία σύνταξης. Εργοδότες και κυβέρνηση για χρόνια τώρα πάγωσαν τις προσλήψεις στο δημόσιο και τον ημικρατικό τομέα. Η κατάργηση στην πράξη δεκάδων εκατοντάδων θέσεων εργασίας. Η δουλεία με το κομμάτι τις υπεργολαβίες και το part time. Όλα αυτά ευθύνονται για τις μειωμένες εισφορές το ταμείο κοινωνικών ασφαλίσεων. Δεν είμαστε εμείς που ζούμε περισσότερο που αδειάσαμε το ταμείο αλλά η πολιτική της πιτότητας και των περικοπών.

Διπλή κλοπή

Το σχέδιο που κατέθεσε ο Βασιλείου για τους εργαζόμενους σημαίνει διπλή κλοπή. Οι εργαζόμενοι εκτός του ότι θα δουλέψουν για δύο χρόνια περισσότερο, θα φάνε και δύο χρόνια λιγότερο σύνταξην. Αυτό σημαίνει ότι το κράτος θα εισπράττει για άλλα δύο χρόνια και φυσικά δεν θα πληρώνει άλλα δύο χρόνια συντάξεις και ωφελήματα. Εκτός αυτού θα αυξηθούν οι εισφορές τους στο ταμείο κατά 1.3% πάνω στους μισθούς τους κάθε πενταετία.

Η εφαρμογή της αύξησης του ορίου αφυπηρέτησης στο δημόσιο τομέα από τα 60 στα 63 σημαίνει όφελος για την κυβέρνηση, γύρω στα 140 εκατομμύρια λίρες. Επίσης θα εξοικονομήσει άλλα 175 εκ. που θα έδινε για συντάξεις και φιλοδωρήματα για τρία χρόνια. Πολλαπλάσια θα είναι τα κέρδη από τον ιδιωτικό τομέα.

Η παραμονή τόσων εργαζομένων για άλλα τρία χρόνια θα αυξήσει την ανεργία των νέων κατακόρυφα και αν περάσει και στους εκπαιδευτικούς τότε τα πράγματα θα γίνουν ακόμα χειρότερα. Το σχέδιο που πέρασε στο δημόσιο κλέβει ακόμα παραπάνω τους νέους εργαζόμενους αφού έχει απλάξει ακόμα και τους συντελεστές με βάση τους οποίους υπολογίζει την σύνταξη και το εφάπαξ των νέων. Παρόμοια μέτρα

εποιημάζουν για τους νέους εργαζόμενους στον ιδιωτικό τομέα.

Οι πηγεσίες των συντεχνιών μπίκαν στον διάλογο και συμφώνησαν στην ανάγκη να πάρουν μέτρα για την θιωσιμότητα του ταμείου. Παίζουν έτσι στο γήπεδο των επιχειρημάτων της κυβέρνησης χωρίς να ανοίγουν το ζήτημα ποίος φταιεί για τα ελλείμματα και γιατί οι εργαζόμενοι να πληρώσουν την νύφη. Η ΣΕΚ είναι το μόνο συνδικάτο σ' όλη την Ευρώπη που είχε σαν αίτημα την αύξηση του ορίου σύνταξης. Η ΠΑΣΥΔΥ έκλεισε πρώτη κατ' αρχή συμφωνία με την κυβέρνηση για την αύξηση του ορίου στο δημόσιο. Ενώ η ΠΕΟ δήλωνε πως σαν θέμα αρχής είναι αντίθετη στην αύξηση του ορίου σύνταξης. Όμως η ΠΕΟ δήλωνε πως η αύξηση του ορίου σύνταξης στον ιδιωτικό τομέα είναι κόκκινη γραμμή την οποία δεν θα δεχτεί να περάσει. Σήμερα ήδη όλες οι συντεχνίες μπίκαν στον διάλογο και ήδη δέκτηκαν την αύξηση των εισφορών των εργαζομένων αντί να πουν ένα βροντερό όχι. Ήδη μιλούν πως δεν θα δεχτούν την κατάργηση της εθελοντικής εξόδου στα 63. Πράγμα που σημαίνει πώς θα δεχτούν εθελοντική αφυπηρέτηση στα 65

Η λύση

Η λύση δεν είναι η αύξηση του ορίου σύνταξης και των εισφορών των εργαζομένων ή η μείωση των συντάξεων. Η λύση βρίσκεται ακριβώς στην αντίθετη πλευρά. Βρίσκεται στην μείωση του ορίου σύνταξης για τα θαρεία και ανθυγεινά επαγγέλματα. Βρίσκεται στην αύξηση των θέσεων εργασίας. Αυτό μπορεί να γίνει αν οι συντεχνίες παλέγουν για να σταματήσει η πολιτική της πιτότητας και το περικοπών, το πάγωμα των προσλήψεων στο δημόσιο και ημικρατικό τομέα. Αν οι συντεχνίες βάλουν ξανά στις διεκδικήσεις τους το 35ωρο που θα ανοίξει πολλές θέσεις εργασίες και θα γεμίζε τα ταμεία. Αν πάλευαν για την κατάργηση της μερικής απασχόλησης όπου χιλιάδες εργαζόμενοι δουλεύουν ανασφάλιστοι και χωρίς εισφορές στο ταμείο.

Η λύση βρίσκεται στη μονιμοποίηση των 30 με 40 χιλιάδων μεταναστών που ζουν και εργάζονται σε καθεστώς παρανομίας στο έλεος του εργοδότη και της αστυνομίας. Η νομιμοποίηση τους εκτός του ότι θα τους απαλλάξει από αυτό τον εφιάλτη, θα συμβάλλει σε μεγάλο βαθμό στην αύξηση των εισφορών στο Ταμείο. Τα ίδια ισχύουν και για τις 7χιλιάδες τουρκοκύπριους που εργάζονται σε ελληνοκύπριους χωρίς οι εργοδότες να καταθάλλουν εισφορές στο Τ.Κ.Α. και το ταμείο χάνει τουλάχιστον 20 εκατομμύρια το χρόνο.

Οι νεοφιλελεύθερες επιθέσεις ενάντια στο ασφαλιστικό ξεσήκωσαν εκατομμύρια ευρωπαίους εργαζόμενους και τα συνδικάτά τους να μπουν στη μάχη. Στην Ελλάδα ο Σημίτης αναγκάστηκε να κάμει πίσω και ο Καραμανλής προσπαθεί να βρει τρόπο να ξαναβάλει το θέμα. Στη Γαλλία οι εργαζόμενοι έδωσαν ένα βροντερό όχι στο Ευροσύνταγμα ανατρέποντας τα σχέδια των εύρο αφεντικών.

Σ' αυτό τον αγώνα πρέπει να συγκλίνει το συνδικαλιστικό κίνημα μαζί με τους εργαζόμενους στις χώρες της Ευρώπης που συνεχίζουν να αντιστέκονται στα σχέδια των ευροαφεντικών και όχι στις αναλογιστικές μελέτες και τα μαγειρέματα μέσα από τον κοινωνικό διάλογο.

Νίκος Αγιομαίτης

Οι Γαλλικές προεδρικές εκλογές

Την Κυριακή 22 Απριλίου 2007 διεξήχθη ο πρώτος γύρος των γαλλικών προεδρικών εκλογών. Οι κάλπες ανέδειξαν τους δύο φιναλίστ: με 31% τον υπουργό της γαλλικής δεξιάς Σαρκοζί και την υπουργό του Σοσιαλιστικού Κόμματος Σιγκούρεν Ρουαγιάλ με 26%. Αξιοσημείωτό ήταν το 19% του κεντρώου Μπαιρόυ, ενώ το 10% που πήρε ο φασίστας Λεπέν αποτελεί το χαμηλότερο ποσοστό τα τελευταία 20 χρόνια. Τα αποτελέσματα της άκρας αριστεράς υπήρξαν γενικώς φτωχά σε σύγκριση με εκείνα του 2002. Το επίπεδο συμμετοχής στις εκλογές υπήρξε εντυπωσιακά υψηλό, πλησιάζοντας το 85% κάτι που δεν έχει συμβεί από το 1965.

Η προεκλογική εκστρατεία υπήρξε πολύ έντονη, με τη διοργάνωση συλλαλητηρίων με μαζική προσέλευση κι ένα έντονο κλίμα πολιτικοποίησης. Αυτή η πολιτικοποίηση εξηγεί και το υψηλό ποσοστό συμμετοχής στην υποφοροφορία. Η δεύτερη διαιρίστωση που πρέπει να γίνει είναι ότι αυτές οι εκλογές σηματοδοτούν το τέλος ενός πολιτικού κύκλου και την αρχή ενός καινούριου. Υπάρχει μια γενική ανανέωση των πολιτικών προσωπικοτήτων και μια έντονη συνείδοση ότι ο γαλλική κοινωνία βρίσκεται σε κρίση και χρειάζεται άμεσα ριζικές αλλαγές. Αυτό το κλίμα, σε συνδυασμό με μια ανάλυση των αποτελεσμάτων υπό το πρίσμα της δυναμικής της ταξικής πάλης των τελευταίων χρόνων, φανερώνουν μια διαρκή διεργασία κοινωνικής πόλωσης που ολοένα βαθαίνει και που έχει σαν αποτέλεσμα την δύνηση των ταξικών αντιπαραθέσεων. Χρειάζεται κανείς να δει πέρα από την επιφάνεια των αποτελέσματων του πρώτου γύρου για να διακρίνει αυτές τις διαδικασίες και για να μπορέσει να καταλάβει ότι τα αποτελέσματα δεν ερμηνεύονται σαν μια σταθεροποίηση της κατάστασης στη Γαλλία ή μια μετατόπιση προς τα δεξιά της πολιτικής σκακιέρας.

Ας θυμίσουμε στα γρήγορα το γενικότερο πλαίσιο αυτών των εκλογών. Ο γαλλικός καπιταλισμός βρίσκεται σε κρίση εδώ και χρόνια γιατί η αστική τάξη δεν έχει καταφέρει να επιβιβλεί την νεοφιλελεύθερη αναδιοργάνωση του συστήματος που θα της επέτρεπε να αυξήσει το ποσοστό εκμετάλλευσης της εργατικής τάξης, κάτι που θα αύξανε το ρυθμό συσσώρευσης του κεφαλαίου και θα φούσκωνε τα κέρδη των γαλλικών εταιριών και πολυεθνικών. Η γαλλική αστική τάξη αργοπορεί σε σχέση με τους ανταγωνιστές της, και όσο περνά ο χρόνος ο πίεση από τον διεθνή ανταγωνισμό αυξάνεται. Είναι αυτή η πίεση που σπρώχνει εδώ και χρόνια τις διάφορες κυβερνήσεις να γάγκνουν για πάσεις ώστε να κάμψουν την εργατική αντίσταση. Οι επιθεσίες έχουν διαδεχθεί στην ίδια την άπηπτη, ιδίως από το 2002 με την επανόδο της δεξιάς στην κυβέρνηση. Σιγά-σιγά, από το 1995 και μετά, η κατάσταση φανερώνει σημεία κοινωνικής και πολιτικής κρίσης. Τα δύο τελευταία χρόνια, η κρίση έχει κάνει την κυβέρνηση να παραπαίει. Στο κοινωνικό πεδίο, τα γεγονότα του Νοέμβρη του 2005 στα λαϊκά προάστια των γαλλικών πόλεων και η φοιτητική και εργατική κινητοποίηση της άνοιξης του 2006 ενάντια στον νόμο του CPE (που θα εγκαθιστούσε μια νέα σύμβαση για τους εργαζόμενους κάτω των 26 ετών), κλόνισαν το όποιο κύρος διέθετε η κυβέρνηση Βιλπέν. Στο πολιτικό πεδίο, το «όχι» στο δημογραφικό για το νεοφιλελεύθερο ευρωσύνταγμα στις 29 Μάρτιου 2005 χαρακτηρίστηκε σαν πολιτικός σεισμός για όλη την Ευρώπη. Στο εθνικό επίπεδο, η πλειονότητα του κόσμου αγήφησε τις παραδοσιακές πηγέσιες, αφού όλα τα κοινοβουλευτικά κόμματα (πλαίνοντας το Κομμουνιστικό Κόμματος Γαλλίας) απήλα και τα ΜΜΕ ήταν υπέρ του ευρωσυντάγματος. Όταν ένα χρόνο μετά η κυβέρνηση υποχωρούσε μπροστά στα τρία εκπομπέα απεργών και διαδικτυών στο CPE, η αστική τάξη κατάλαβε ότι αυτή η κυβέρνηση και οι τακτικές της είχαν ξοφλήσει και ότι χρειαζόταν ένα νέο σχέδιο. Η εργατική τάξη ανάκτησε την ελπίδα ότι πάλι ενάντια στο νεοφιλελεύθερο σχέδιο δεν ήταν μια ματαιότητα και ότι μπορούσε να υπάρξει μια εναρρητική οδός. Όλων η προσοχή στράφηκε στις εκλογές.

Το ζητούμενο για την αριστερά ήταν, ποιοπόν, να δημιουργηθεί ένας πόλος ικανός να εκφράσει στο πολιτικό πεδίο το ριζοσπαστικό πνεύμα των αγώνων των τελευταίων χρόνων. Παράλληλα, υπήρχε ανάγκη να δημιουργηθεί μια νέα πολιτική

ηγεσία για το εργατικό κίνημα. Η σοσιαλδημοκρατία έχει κάσει την ηγεμονία που είχε αποκτήσει με τον Μιτεράν ενώ το ΚΚ αγωνίζεται από την πτώση του τείχους του Βερολίνου να επιβιώσει. Το 2002, τρία εκατομμύρια υποφορόι έδωσαν την υγέιο τους στις οργανώσεις της επαναστατικής αριστεράς, «Εργατική Πάτη» (Lutte Ouvrière) και «Κομμουνιστική Επαναστατική Λίγκα» (LCR), που κατέβηκαν με δύο διαφορετικούς υπουργιφίους και πήραν πάνω από το 10%. Το 2007, όμως, τα αποτελέσματα υπήρξαν εντελώς διαφορετικά. Μόνο ο LCR κατάφερε μερικώς να ανταποκριθεί στις ανάγκες της περιόδου. Έχοντας πάρει ένα ποσοστό 4,1% από ενάμιση εκατομμύριο υποφορός (αριθμός μεγαλύτερος από το 2002 λόγω της αυξημένης συμμετοχής υποφορών), ήρθε πέμπτη μετά από 4 μεγάλους υπουργιφίους και επέβησε του ναυαγίου της ριζοσπαστικής αριστεράς. Ενδεικτικά το ΚΚ πήρε 1,9% το χειρότερο ποσοστό της ιστορίας του, η Lutte Ouvrière 1,5% και ο Ζοζέ Μπαζέ (υπουργιφίος ενός επερόκλιτου κινήματος με προφίλ ενάντια στην παγκοσμιοποίηση) πήρε 1,3%.

Η προεκλογική εκστρατεία ομώνως σημαδεύτηκε έντονα από τα κοινωνικά ζητήματα, όπως οι μισθοί, η ακρίβεια, η απασχόληση και η φτώχεια. Μία σειρά από μεμονωμένους αγώνες έδωσαν το ρυθμό της εκστρατείας: τον Γενάρη ήταν το ζήτημα της στέγασης, μετά ήρθαν οι μεγάλες κινητοποιήσεις στην Airbus ενάντια στις απολύσεις και τέλος η απεργία διαρκείας (έξι θυρούδες) στο παρισινό εργοστάσιο της Peugeot-Citroen με αιτήματα όπως η αύξηση των μισθών και η μονιμοποίηση έκτακτου προσωπικού. Στις δημοσκοπήσεις, το ζήτημα που κρινόταν ως το πιο σημαντικό ήταν η απασχόληση.

Ο κατακερματισμός των υπουργιφοιτήτων της ριζοσπαστικής αριστεράς, 4 συνοδικά, μοιραία έσπρωξε πολύ κόσμο στο «ρεαλισμό» και την πίεση του επιχειρήματος της «χαμένης υγέιου» ώστε να προτιμήσουν την Ρουαγιάλ από τον πρώτο γύρο, φοβούμενοι ένα σενάριο του τύπου Σαρκοζί □ Λεπέν στο δεύτερο γύρο. Αυτή ήταν η αποτυχία της αριστεράς. Επιπρόσθετα, πολλοί παραδοσιακοί αριστεροί, εντελώς απογοητευμένοι με το Σοσιαλιστικό Κόμμα και γάλανοντας μια εναρρητική επιλογή, έδωσαν την υγέιο τους στον υπουργό του κέντρου, Μπαιρόυ. Αυτός είναι ο κύριος λόγος της εντυπωσιακής ανόδου του από το 7% (2002) στο 19% (2007). Ο άλλος λόγος έχει να κάνει με την μετατόπιση προς τα δεξιά της γκωλικής δεξιάς. Αυτή η μετατόπιση φόβισε τους μετριοπαθείς δεξιούς που προτίμησαν τον Μπαιρόυ από τον Σαρκοζί.

Η μετατόπιση του Σαρκοζί προς τα δεξιά εξηγεί και την πτώση του ποσοστού του Λεπέν. Η τακτική του Σαρκοζί ήταν, και θα συνεχίσει να είναι, να φλερτάρει με τους υποφορόρους του Λεπέν αναπαράγοντας τις ρατσιστικές ιδέες του τελευταίου. Ο Σαρκοζί πρότεινε τη δημιουργία ενός υπουργείου «Μετανάστευσης και Εθνικής Ταυτότητας».

Υπάρχει ακόμα ένα στοιχείο που φανερώνει πολλά πράγματα. Είναι το έντονο συναίσθημα ενάντια στον Σαρκοζί, ιδιαιτέρα μέσα στη νεολαία. Αυτό το συναίσθημα έχει δύο παραμέτρους: εκφράζει την έντονη επιθυμία για αλλαγή μετά από 12 χρόνια με δεξιό πρόεδρο απότελεί επίσης και έκφραση της ταξικής πόλωσης στο πολιτικό πεδίο. Ο Σαρκοζί εκπροσωπεί την ριζοσπαστικοποιημένη αστική τάξη με τις πιο επιθετικές διαθέσεις. Δεν είναι τυχαία που παραδημοποιείται με την Θάτσερ.

Ο δεύτερος γύρος των εκλογών (6 Μάρτιο) θα αποτελέσει κάτω από αυτές τις συνθήκες ένα δημιουργήμα κατά του Σαρκοζί. Όλοι οι υπουργιφίοι της ριζοσπαστικής αριστεράς κάλεσαν τους υποφορόρους να υποβάλουν χωρίς ύευδαισθίσεις, έτσι ώστε να επιθληθεί μια ήττα στη δεξιά. Μία ήττα του Σαρκοζί και της δεξιάς θα έχει πολύ θετικό αντίκτυπο στο εργατικό κίνημα αφού θα μεταφραστεί σαν μια επιτυχία, γεγονός που θα τονώσει ηθικά τους εργαζόμενους και θα αυξήσει την αυτοπεποίθησή τους.

**Χριστάκης Γεωργίου
φοιτητής στο Παρίσι**

«ΑΚΑΜΑΣ»: η ταινία που χαλάει τη μόστρα της Δεξιάς

Τον περασμένο Απρίλη έγινε και στην Κύπρο η προβολή της ταινίας «Ακάμας» του Πανίκου Χρυσάνθου, σεναριογράφου και σκηνοθέτη. Ο «Ακάμας» προκάλεσε θύελλα αντιδράσεων από τους εθνικιστές προτού ακόμα γυριστεί ενώ είναι η μόνη ταινία της οποίας η χρηματοδότηση διακόπηκε για πολιτικούς λόγους από το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού.

Θέμα της ταινίας, που σύμφωνα με τον σκηνοθέτη είναι βασισμένη σε πραγματικά γεγονότα, είναι η ιστορία αγάπης ενός μουσουλμάνου και μιας χριστιανής στην Κύπρο του 1950. Ένας Τουρκοκύπριος, ο Ομέρης, είναι παραπαίδι σ' έναν Ελληνοκύπριο βοσκό. Ερωτεύεται την κόρη του, αλλά εκείνη είναι δοσμένη σ' έναν αντάρτη της ΕΟΚΑ, που έχει το ύευδώνυμο «Ευαγόρας». Ο Ομέρης, για να την κερδίσει, αποδέχεται να θονθήσει την ΕΟΚΑ, να γίνει κι αυτός ήρωας στα μάτια της Ροδούς. Τελικά, ο Ευαγόρας προδίδεται από έναν Ελληνοκύπριο καταδότη και δολοφονείται από τους Κύριους. Ο Ομέρης καταφέρνει και γίνεται ο ήρωας της Ροδούς, βιώνοντας και οι δύο τον έρωτά τους με φόντο το πολιτικό σκηνικό της περιόδου 1950–74.

Ο «Ακάμας» για τον Χρυσάνθου αποτελεί πρώτιστα μια ιστορία έρωτα που περνά την 'κόκκινη γραμμή', και που έχει να αντιπαλέγει τη μισαλλοδοξία, και τον εθνικισμό και των δύο πλευρών, στέλλοντας ένα μήνυμα ενάντια στη διαιρέση του νησιού και υπέρ της ειρήνης.

Η ταινία είναι αναμφίβολα πολιτικοποιημένη, συνάμα και ένα πολύ φιλόδοξο και ριγοκίνδυνο στο είδος της εγχείρημα, αφού ο σκηνοθέτης καταπιάνεται με μια πολυτάραχη περίοδο της νεότερης ιστορίας της Κύπρου: με τις σχέσεις συμβίωσης και συγκρούσεων

Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων κάτω από το αποικιακό καθεστώς των Αγγλων, την περίοδο της ΕΟΚΑ, τις διακοινοτικές συγκρούσεις του 1963 μέχρι και τον πόλεμο του 1974. Η ταινία θίγει έμμεσα ή έστω με υπαινικτική αναφορά καυτά ζητήματα που μέχρι σήμερα δικάζουν την ελληνοκυπριακή κοινωνία. Τέτοιο είναι το ζήτημα των δολοφονιών αθώων από την ΕΟΚΑ. Η σκηνή με την εκτέλεση του 'προδότη' από την ΕΟΚΑ, παρόλο που δεν διευκρινίζεται κατά πόσο είναι αθώος ή ένοχος, παραπέμπει στις δολοφονίες αθώων αριστερών μελών του ΑΚΕΛ από την ΕΟΚΑ, ένα ζήτημα 'ταμπού' για όλες τις μέχρι σήμερα κυβερνήσεις, συμπεριλαμβανομένης και της συμερινής κυβερνήσης της «Αλλαγής», που αρνήθηκαν επίμονα να ικανοποιήσουν το αίτημα για αποκατάσταση της μνήμης τους που χρόνια τώρα θέτει το ΑΚΕΛ. Επίσης θίγεται το ζήτημα της στελέχωσης του κυπριακού κράτους μετά την ανεξαρτησία από αρκετά τυχοδιωκτικά στοιχεία και τραμπούκους που σίχαν κάποια σύνδεση με την περίοδο 1950–55 της ΕΟΚΑ και τους οποίους αργότερα χρησιμοποίησε το «παρακράτος» και η ΕΟΚΑ Β', συνεργώντας με την χούντα, για την ανατροπή του Μακάριου. Στην ταινία ο αντάρτης Ευαγόρας προδίδεται στους Αγγλους από Ελληνοκύπριο κουκουλοφόρο καταδότη, με το όνομα Κκαγιάς, τον οποίο βλέπουμε μετά την ανεξαρτησία ν' αναλαμβάνει αξίωμα στην αστυνομία της νεοσύστατης Κυπριακής Δημοκρατίας.

Είναι ευχάριστο να βλέπεις την αμφισθήτηση ορισμένων ιδεολογικών κάστρων της ελληνοκυπριακής αστικής τάξης. Κάστρα που για χρόνια τώρα χρησιμοποιούνται σαν προπύργια σοβιενιστικής, εθνικιστικής και αντικομουνιστικής προπαγάνδας τα

οποία ενισχύουν την ιδεολογική επιβολή της άρχουσας τάξης πάνω στην εργατική τάξη και την κοινωνία γενικότερα. Αποτελεί επιτέλους ευχάριστη έκπληξη να θέλεπεις στο πανί μια προσπάθεια απομυθοποίησης της σύγχρονης κυπριακής ιστορίας.

Παρόλο που ο Χρυσάνθου κάνει αναφορά στην αυτοθυσία και ανιδιοτέλεια αρκετών αγωνιστών της ΕΟΚΑ, δεν είναι δύσκολο ν' αντιληφθούμε γιατί ο «Ακάμας» προκάλεσε την μήνιν και τις αντιδράσεις των εθνικιστών που 'δικαιώθηκαν' με την απόφαση της επίσημης κυβέρνησης, μέσω του υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, να 'κόγει' την ταινία.

Τον Μάιο του 2005, όταν ακόμα γυρίζοταν η ταινία, το «Ποντίκι» της Κύπρου βγήκε με τον τίτλο «Σοκ: Ανθελληνική ταινία χρηματοδότησε η κυβέρνηση!» καταγγέλλοντας πως η ταινία του Χρυσάνθου «στρέφεται ξεκάθαρα εναντίον του Απελευθερωτικού Αγώνα της ΕΟΚΑ» και εναντίον του ήρωα Ευαγόρα Παλληκαρίδη, που τον παρουσιάζει «σαν υψηλό δολοφόνο και εκτελεστή». Ακολούθησαν οι αντιδράσεις του Συνδέσμου Αγωνιστών της ΕΟΚΑ παρά το γεγονός ότι ο ίδιος ο σκηνοθέτης έκανε ξεκάθαρο ότι ο «Ευαγόρας» της ταινίας του δεν έχει καμιά άμεση ή έμμεση σχέση με τον Ευαγόρα Παλληκαρίδη.

Η επίμαχη σκνηνή της δολοφονίας ενός Ελληνοκύπριου από την ΕΟΚΑ μέσα στην εκκλησία στη διάρκεια του επιταφίου □ μια πραγματική ιστορία κατά τον Χρυσάνθου η οποία έγινε στην Κυθρέα □ αποτέλεσε τη δικαιολογία του Υπουργείου Παιδείας για να διακούγει την κρατική επιχορήγηση της ταινίας. Ζητήθηκε μάλιστα από τον σκηνοθέτη να αφαιρέσει την συγκεκριμένη η σκνηνή και 'να διευκρινιστεί στο σενάριο ότι το συγκεκριμένο άτομο ήταν όντως προδότης και όχι θύμα σκοπιμοτήτων'. Αυτό κι αν είναι σκανδαλώδης σκοπιμότητα και λογοκρισία χειρίστου είδους!

Θα μπορούσε κάλπιλιστα το σενάριο αντί τη συγκεκριμένη σκνηνή να παρουσιάζει έναν πάμπτωχο εργάτη, που αφού τον απήγαγαν μασκοφόροι της ΕΟΚΑ, τον οδήγησαν στην πλατεία του χωριού, κτύπησαν τις καμπάνες, μαζεύτηκε κόσμος και μαθητές γυμνασίου, και με την παρότρυνση των «αγωνιστών» λιθοβολήθηκε μέχρι θανάτου σαν «προδότη», απλά και μόνο επειδή ήταν αριστερός! Όπως έγινε στην πραγματικότητα δηλαδή με τον Σάββα Μένοικου, που το 'έγκλημά' του ήταν ότι ήταν μέλος του ΑΚΕΛ. Όπως ήταν και οι εκτελέσεις των άλλων 17 αθώων μελών του ΑΚΕΛ που δολοφονήθηκαν από την ΕΟΚΑ με διαταγές του κομμουνιστοφάγου Γρίβα. Πώς θα αντιδρούσαν άραγε τότε οι εθνικιστές και το ΥΠ. Παιδείας; Μήπως θα οργάνωναν πορείες διαμαρτυρίας με σημαίες όπως έκαναν οι τ/κ εθνικιστές στο βορρά επειδή ο σταθμός «Μπαϊράκ» πρόσβαθε την άλλη ταινία του Χρυσάνθου «Το Τείχος μας»;

Αδυναμίες

Ο Χρυσάνθου περιόρισε τον εαυτό του και δεν εκφράστηκε επεύθερα στην ταινία του επειδή όπως δήλωσε ο ίδιος «πολλοί θα μου κολλήσουν την ταμπέλα του προδότη. Απλά ήμουν πίγιο πιο επικριτικός από ότι αντέχει η κοινωνία μας». Ωστόσο οι αδυναμίες της ταινίας έχουν να κάνουν περισσότερο με μια απλοϊκή, επιφανειακή πολιτική παρουσίαση της περιόδου με την οποία καταπιάνεται ο σκηνοθέτης, που εμπειριέχει στοιχεία της κυριαρχης άπογης για το κυπριακό.

Στην ταινία οι συγκρούσεις ανάμεσα σε Ε/κ και Τ/κ παρουσιάζονται σαν έργο κύρια ακραίων εθνικιστικών στοιχείων και ομάδων μέσα στις δύο κοινότητες. Όμως

τα στοιχεία αυτά μετέφραζαν στην πράξη από την μια, την επίσημη πολιτική της ε/κ ηγεσίας υπό τον Μακάριο, που στόχευε στην Ένωση και στον αποκλεισμό των Τουρκοκυπρίων κι από την άλλη, τη διχοτόμηση από πλευράς τ/κ ηγεσίας. Αν ο Γρίβας ήταν ο αντικομμουνιστής και τουρκοφάγος ο Μακάριος επεδίωκε την πολιτική εξουδετέρωση των Τουρκοκυπρίων. Οι διακοινοτικές συγκρούσεις του 1963 ήταν το αποτέλεσμα της προσπάθειας του Μακάριου να αλλάξει το Σύνταγμα σε βάρος των Τ/κ, σπρώχνοντάς τους στους θύλακες. Στην ταινία δεν υπάρχουν αυτά τα ιστορικά πρόσωπα. Δεν υπάρχει ο Γρίβας, ενώ η σκηνή με τον «συνετό» Επίσκοπο που προσπαθεί ν' αποτρέγει τις συγκρούσεις πλόγω των αντιδράσεων της τοπικής κοινωνίας για τον γάμο της Ροδούς με τον Ομέρο, παραπέμπει στον Μακάριο και τον μύθο του «καλού προέδρου» που υπήρξε «θύμα των περιστάσεων».

Στην ταινία απουσιάζει επίσης ένα σημαντικό στοιχείο στις σχέσεις συμβίωσης ανάμεσα στους Ε/κ και Τ/κ που ήταν οι κοινοί εργατικοί αγώνες ιδιαίτερα την δεκαετία του 1940. Η μόνη νύχη που γίνεται είναι στη σκηνή όπου ένας τ/κ συγγενής του Ομέρου, αποφασίζοντας να φύγει με άλλους Τ/κ από το χωριό του για το βορρά, ζεκρεμάει από τον τοίχο και παίρνει μαζί του μια φωτογραφία από μια κοινή απεργία.

Στην ταινία η μαζική φυγή των Τ/κ στο βορρά μετά το 1974 παρουσιάζεται σαν αποτέλεσμα εξαναγκασμού και πίεσης των εθνικιστών μέσα στην τ/κ κοινότητα, κάτι που στην ε/κ πολιτική πέρασε σαν ο μύθος της «θίαις μετακίνησης». Σίγουρα πολλοί Τ/κ έφυγαν παρά τη θέλησή τους. Όμως εκτός από την ανταπλαγή αιχμαλώτων, αυτό που ονομάστηκε 'ανταπλαγή πληθυσμών' ήταν σε μεγάλο βαθμό μια μαζική φυγή των Τ/κ στο βορρά. Πολλοί Τ/κ πλήρωναν Ε/κ για να τους μεταφέρουν με φορτηγά στο βορρά. Στις ε/κ εφημερίδες της περιόδου (Σεπτέμβρης '74 □ καλοκαίρι '75) αναφέρονται πολλές συλλήγεις ε/κ οδηγών από περιπόλους της αστυνομίας και της εθνικής φρουράς επειδή μετέφεραν (με αρμοιθή) Τ/κ στις τουρκοκρατούμενες περιοχές.

Παρά τις αδυναμίες της, η ταινία αποτελεί μια σημαντική προσπάθεια παρουσίασης μιας 'άγνωστης' πραγματικότητας για σημαντικές πτυχές της νεότερης ιστορίας της Κύπρου, όπως ήταν η περίοδος 1950-1974, που έχει διαμορφώσει τις σημερινές καταστάσεις. Κι αυτό γιατί η επίσημη ιστορία του κυπριακού κράτους μετά την ανεξαρτησία, γράφτηκε αφήνοντας έξω την αριστερά, τους αγώνες της και τις διώξεις της. Πρόκειται για την ιστορία που διδάσκεται στα σχολεία, προβάλλεται μέσα από τους επίσημους εορτασμούς και επετίους και που παραμένει κομμένη και ραμμένη στα μέτρα και την ιδεολογία της δεξιάς. Την ταινία αξίζει να τη δει η νέα γενιά σε πείσμα του ε/κ πολιτικού κατεστημένου, που 'αντιστέκεται' και τρέμει οτιδήποτε τείνει να το αμφισβητήσει όπως είναι μια ταινία σαν το «Ακάμα» ή όπως η άλλη ταινία του Χρυσάνθου «Το Τείχος μας» ή το ντοκιμαντέρ του Αγκαστινώπη «Αναζητώντας την Σελτέν» που η προβολή τους απαγορεύτηκε επειδή αναφέρονται στην τραγωδία των ανθρώπων -Τουρκοκυπρίων κι Ελληνοκυπρίων - που θίωσαν το δράμα της αλληλοσφαγής.

Όσοι αγωνίζονται ενάντια στον εθνικισμό, ενάντια στον διαχωρισμό και υπέρ της ειρήνης και συναδέλφωσης αξίζει να δουν τον «Ακάμα» και να δηλώσουν την υποστήριξή τους στο πλευρό του Χρυσάνθου.

Φαίδωνας Βασιλειάδης

**Φυλλάδιο που κυκλοφόρησε η Εργατική Δημοκρατία για τις εκδηλώσεις μνήμης
και τιμής για τους Καβάζογλου και Μισιαούλη**

Κοινά μνημόσυνα για τα αθώα θύματα ελληνοκύπριους και τουρκοκύπριους των πολέμων στη Κύπρο

Οι Ντερβίς Αλη Καβάζογλου και Κώστας Μισιαούλης πέθαναν αγκαλιασμένοι από τις διολοφονικές σφαίρες των σαβίνιστών. Δίκαια έχουν θεωρηθεί από την μεγάλη μάζα των απλών ανθρώπων στη Κύπρο σαν σύμβολα της ελληνοτουρκικής φιλίας και η θυσία τους εμπνέει κάθε ειλικρινή υποστηρικτή της επαναπροσέγγισης και της ειρηνικής συνύπαρξης.

Η διολοφονία τους θα αποτελεί παντοτινό όνειδος για τους σοβινιστές διολοφόνους τους που μπορεί να έμειναν ασύληπτοι άλλα έχουν καταδικαστεί αμετάκλητα στην συνείδοση των απλών ανθρώπων και στις δύο κοινότητες. Αποτελεί όμως και μια θλιβερή υπενθύμιση για τα τραγικά αδιέξοδα της εθνικιστικής πολιτικής της αριστεράς και στις δύο κοινότητες στην Κύπρο που ακολούθησε και στήριξε τις επιλογές της άρχουσας τάξης της πλευράς της, την ένωση η ε/κ αριστερά και τη διχοτόμηση η τ/κ αριστερά. Μιας πολιτικής που άφησε εκτεθειμένους αγωνιστές της ειρήνης και της ελληνοτουρκικής φιλίας όπως οι Καβάζογλου και Μισιαούλης για να γίνουν εύκολοι στόχοι των σαβίνιστών.

Σαράντα δυο χρόνια από τη θυσία τους και οι ακροδεξιές συμμορίες και οι φασίστες ξαναθγαίνουν απειλητικά στους δρόμους και στις δυο πλευρές. Κτυπούν μαθητές, παρενοχλούν εκδηλώσεις επαναπροσέγγισης, χύνουν το ρατσιστικό τους δηλητήριο στα σχολεία, απειλούν τους αντιρατσιστές και όσους τολμούν να θίξουν τη τιμή του έθους και να μιλήσουν για τα εγκλήματα των εθνικιστών της πλευράς τους. Ενθαρρυμένοι από την ανοχή και την κάλυψη που τους δίνουν οι επίσημες αρχές και το πολιτικό κατεστημένο διεκδικούν το «δικαίωμα» να μας κάνουν σαπούνια («κομμούνια θα γίνεται σαπούνια») και να εξοντώσουν τους τ/κ αφού ο μόνος «καλός Τούρκος είναι ο νεκρός Τούρκος».

Πολύ σωστά αφιέρωσε η ΕΔΟΝ τις φετινές εκδηλώσεις στη μνήμη των Καβάζογλου – Μισιαούλη στην πάλη ενάντια στην αναβίωση του φασισμού. Οι φασίστες όμως δεν αντιμετωπίζονται με αναθέματα και ξόρκια αλλά χτυπώντας εκεί ακριβώς που επωάζεται το αυγό του φιδιού, στους κόλπους του εθνικισμού. Χρειάζεται μια πολιτική που να κοντράρει και όχι να στηρίζει τις επιλογές της άρχουσας τάξης, το υυχροπολεμικό κλίμα, τους ανταγωνισμούς και τις διπλωματικές μανούθρες. Που να κτίζει γέφυρες φιλίας, και συνεργασίας και να σέβεται τους θεσμούς και τις επιθυμίες της άλλης πλευράς και όχι να παίζει το παιχνίδι της αναγνώρισης ή της αποαναγνώρισης όπως κάνουν οι Παπαδόπουλος και Ταλάτ. Που να αποδέχεται την διαφορετικότητα και την ισότητα της άλλης πλευράς και όχι να γάχνει προφάσεις και δικαιολογίες για να εκβιάζει την άλλη πλευρά όπως δυστυχώς κάνουν ο Δήμαρχος Λευκωσίας και ο τ/κ δήμαρχος της Βόρειας Λευκωσίας. Η Δήμαρχος μας θα έπρεπε να ξέρει ότι αν οι τουρκοκύπριοι δεν μπόρεσαν ποτέ να εκπέσουν δίκο τους δήμαρχο όπως προέβησε το Σύνταγμα του 60 αυτό οφείλεται στον Μακάριο και την ε/κ άρχουσα τάξη που δεν τους το επέτρεψαν, απαιτώντας να περιοριστούν τα σύνορα των τουρκοκυπριακών δήμων εκεί που υπήρχε αποκλειστικά τουρκοκυπριακή περιουσία, πράγμα αδύνατο αφού ο κόσμος ζόύσε ανάμικτα ενώ η εκκλησία έλεγχε ένα τεράστιο μέρος της ακίνητης ιδιοκτησίας, ιδιαίτερα στη παλιά πόλη της Λευκωσίας. Με τέτοιες επιλογές ούτε η ειρήνη, ούτε η διευθέτηση του κυπριακού έρχονται πιο κοντά όσες διακυρήσεις για επαναπροσέγγιση και να κάνουμε.

Μπορεί σήμερα όλοι να μιλούν για επαναπροσέγγιση άλλα όλοι τη βλέπουν σαν ένα ακόμη όπλο εναντίον της άλλης πλευράς. Η επαναπροσέγγιση για αυτούς είναι μια πολιτική αναγκαία για να αποδείξουν ότι όσοι ήταν –όπως οι ηγέτες της άλλης πλευράς, ότι ε/κ και τ/κ δεν μπορούν να ζήσουν μαζί και χρειάζονται δύο κράτη, κάνουν λάθος.

Έχουν όλοι λάθος όμως. Οι απλοί άνθρωποι και στις δύο πλευρές δεν έχουν κανένα πρόθλημα να ζήσουν μαζί. Αντίθετα εκείνοι που χρειάζεται να πιεστούν για να αποδεχτούν μια διευθέτηση στην οποία οι δύο κοινότητες θα ζουν μαζί ειρηνικά σε συνθήκες, αληθηλοσεβασμού, ισότητας και συνεργασίας είναι οι ίδιοι οι πολιτικοί ηγέτες και οι άρχουσες τάξεις των δύο πλευρών. Όλοι αυτοί όταν μιλούν για ειρηνική συνύπαρξη εννοούν συνύπαρξη κάτω από τους δικούς τους όρους. Αυτό προσπαθούν να πετύχουν τόσες δεκαετίες

Μια ειλικρινής πολιτική επαναπροσέγγισης πρέπει να στοχεύει σε ένα κίνημα από τα κάτω που να επιβάλει τις επιθυμίες των απλών ανθρώπων στις άρχουσες τάξεις και τους ηγέτες των δύο πλευρών.

Ένα σημαντικό βήμα σε αυτή την κατεύθυνση θα ήταν η αριστερά και στις δύο πλευρές να οργανώσει κοινά μνημόσυνα για όλα τα αθώα θύματα, ε/κ και τ/κ των πολέμων στην Κύπρο και να στήσουμε και ένα μνημείο γι' αυτά τα αθώα θύματα και να ορίσουμε μια κοινή μέρα για να τους τιμούμε μαζί. Αυτό θα ήταν όχι μόνο το καλύτερο μνημόσυνο για την θυσία των Καβάζογλου – Μισιαούλη αλλά και ένα γερό χαστούκι στην πολιτική του εθνικισμού και τους βρικόλακες του φασισμού.

15 Απριλίου 2007

Εργατική Δημοκρατία

**Για επικοινωνία τηλ: 22349959, 99698503, 99625620
email:wd@workersdemocracy.net, www.workersdemocracy.net**